

Den Europæiske Unions Tidende

C 216

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

56. årgang

30. juli 2013

Informationsnummer

Indhold

Side

II Meddelelser

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

Europa-Kommissionen

2013/C 216/01	Meddelelse fra Kommissionen om statsstøttereqlernes anvendelse fra den 1. august 2013 på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen (»Bankmeddelelsen«) ⁽¹⁾	1
2013/C 216/02	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.6946 — BayWa/Bohnhorst Agrarhandel) ⁽¹⁾	16
2013/C 216/03	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.6980 — Cinven/CeramTec) ⁽¹⁾	16

IV Oplysninger

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

Europa-Kommissionen

2013/C 216/04	Euroens vekselkurs	17
---------------	--------------------------	----

DA

Pris:
3 EUR

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

(Fortsættes på omslagets anden side)

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
2013/C 216/05	Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for fusionskontrol på dets møde den 18. februar 2013 om et udkast til afgørelse i Sag COMP/M.6663 — Ryanair/Aer Lingus III — Rapporterende medlems: Estland	18
2013/C 216/06	Høringskonsulentens endelige rapport — Ryanair/Aer Lingus III (COMP/M.6663)	20
2013/C 216/07	Resumé af Kommissionens afgørelse af 27. februar 2013 om en fusions uforenelighed med det indre marked og EØS-aftalen (Sag COMP/M.6663 — Ryanair/Aer Lingus III) (<i>meddelt under nummer C(2013) 1106 final</i>) ⁽¹⁾	22

OPLYSNINGER FRA MEDLEMSSTATERNE

2013/C 216/08	Saneringsforanstaltninger — Afgørelse om en saneringsforanstaltning angående »International Union Insurances SA« (<i>Offentliggørelse i overensstemmelse med artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/17/EF om sanering og likvidation af forsikringsselskaber</i>)	31
---------------	--	----

V Øvrige meddelelser

PROCEDURER VEDRØRENDE GENNEMFØRELSEN AF KONKURRENCEPOLITIKKEN

Europa-Kommissionen

2013/C 216/09	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.7001 — Carlyle/Klenk Holz) — Behandles eventuelt efter den forenklede procedure ⁽¹⁾	32
2013/C 216/10	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.6922 — Triton/Logstor) ⁽¹⁾	33

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

Meddelelse fra Kommissionen om statsstøttereglernes anvendelse fra den 1. august 2013 på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen (»Bankmeddelelsen«)

(EØS-relevant tekst)

(2013/C 216/01)

1. INDLEDNING

1. Kommissionen har siden starten af finanskrisen vedtaget seks meddelelser (»krisemeddelelser«) ⁽¹⁾. Meddelelserne indeholder detaljeret vejledning om kriterierne for, at statsstøtte ydet til den finansielle sektor under finanskrisen kan anses for forenelig med det indre marked i henhold til artikel 107, stk. 3, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.
2. Krisemeddelelserne udgør et omfattende sæt regler for samordnet handling til støtte for den finansielle sektor, så den finansielle stabilitet sikres, mens konkurrencefordrejningen på det indre marked begrænses til et minimum mellem bankerne og på tværs af medlemsstaterne. I reglerne præciseres betingelserne for adgang til statsstøtte og de krav, der skal være opfyldt, for at en sådan støtte kan være forenelig med det indre marked i henhold til de principper for statsstøtte, som er fastsat i traktaten. Gennem krisemeddelelserne er statsstøttereglerne for offentlig støtte til finanssektoren jævnlige blevet ajourført, når det har vist sig nødvendigt at tilpasse dem, efterhånden som krisen har udviklet sig. Den seneste udvikling nødvendiggør endnu en ajourføring af krisemeddelelserne.

Retsgrundlag

3. Krisemeddelelserne såvel som alle individuelle afgørelser om støtteforanstaltninger og -ordninger, der er omfattet af disse meddelelser, blev vedtaget med hjemmel i traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), som i særlige tilfælde tillader støtte, der kan afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi.
4. Siden krisens start er der blevet truffet væsentlige foranstaltninger for at tage hånd om problemerne i den finansielle sektor. Krisens udvikling har gjort det nødvendigt at ændre visse bestemmelser i statsstøttereglerne vedrørende redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder uden at udelukke muligheden for i særlige tilfælde at åbne adgang til betydelig offentlig støtte. På trods af den ekstraordinære anvendelse af fiskale og monetære instrumenter, som bidrog til at afhjælpe en yderligere

⁽¹⁾ Meddelelse om statsstøttereglernes anvendelse på foranstaltninger truffet over for pengeinstitutter i forbindelse med den aktuelle globale finanskris (»Bankmeddelelsen 2008«) (EUT C 270 af 25.10.2008, s. 8), Meddelelse om rekapitalisering af pengeinstitutter under den aktuelle finanskris: Støttens begrænsning til det nødvendige minimum og sikkerhedsforanstaltninger mod uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger (»Rekapitaliseringsmeddelelsen«) (EUT C 10 af 15.1.2009, s. 2), meddelelse fra Kommissionen om behandlingen af værdiforringede aktiver i Fællesskabets banksektor (»Meddelelsen om værdiforringede aktiver«) (EUT C 72 af 26.3.2009, s. 1), Meddelelse fra Kommissionen om genoprettelse af rentabiliteten i finanssektoren under den nuværende krise og vurdering af omstruktureringsforanstaltninger på grundlag af statsstøttereglerne (»Omstruktureringsmeddelelsen«) (EUT C 195 af 19.8.2009, s. 9), Meddelelse fra Kommissionen om anvendelse fra den 1. januar 2011 af statsstøtteregler på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen (»Forlængelsesmeddelelsen 2010«) (EUT C 329 af 7.12.2010, s. 7) og Meddelelse fra kommissionen om anvendelse af statsstøtteregler på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen fra og med 1. januar 2012 (»Forlængelsesmeddelelsen 2011«) (EUT C 356 af 6.12.2011, s. 7).

forværring af krisen, er den økonomiske genopretning stadig skrøbelig og uligt fordelt på tværs af EU. I nogle medlemslande står den finansielle sektor på grund af den økonomiske recession og den offentlige og private gældsafvikling over for yderligere udfordringer med at sikre langfristet finansiering og med kvaliteten af aktiverne. De finansielle markeder er fortsat under pres, og der er risiko for, at der opstår mere omfattende negative afsmittende virkninger.

5. De vedvarende spændinger på statsgældsmarkederne gør det meget tydeligt, at finansmarkederne fortsat er ustabile. Den stærke indbyrdes forbindelse og afhængighed inden for EU's finansielle sektor giver stadig anledning til bekymringer om afsmittende virkninger på markedet. De meget ustabile finansmarkeder og usikkerheden om de økonomiske udsigter samt den deraf følgende vedvarende risiko for alvorlige forstyrrelser i medlemsstaternes økonomi gør det berettiget at opretholde medlemsstaternes mulighed for, som et sikkerhedsnet, at yde kriserelaterede støtteforanstaltninger til den finansielle sektor på grundlag af traktatens artikel 107, stk. 3, litra b).
6. I en situation med et sådant vedvarende pres på de finansielle markeder og i betragtning af risikoen for omfattende afsmittende virkninger finder Kommissionen, at betingelserne for anvendelse af traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), på statsstøtte i den finansielle sektor fortsat er opfyldt. Denne undtagelse er imidlertid fortsat kun mulig, så længe krisen varer ved og reelt skaber særlige omstændigheder, der bringer den generelle finansielle stabilitet i fare.

Finansiel stabilitet som overordnet mål

7. Kommissionen har i sin reaktion på den finansielle krise og i krisemeddelelserne haft finansiell stabilitet som sit overordnede mål og samtidig søgt at sikre, at statsstøtten og konkurrencefordrejningen mellem bankerne og på tværs af medlemsstaterne holdes på et minimum. Hensynet til den finansielle stabilitet gør det nødvendigt at forhindre større afsmittende virkninger af et kreditinstituts konkurs og sikre, at banksystemet som helhed fortsat yder tilstrækkelig långivning til realøkonomien. Finansiell stabilitet er fortsat af afgørende vigtighed for Kommissionens vurdering af statsstøtte til den finansielle sektor som omhandlet i denne meddelelse. Kommissionen udfører sin vurdering under hensyntagen til krisens udvikling fra være en akut systemisk krise til at være en grundlæggende økonomisk krise i dele af EU med tilsvarende højere risiko for opsplitning af det indre marked til følge.
8. Det overordnede mål afspejles ikke blot i nødlidende bankers mulighed for at få adgang til statsstøtte, når det er nødvendigt for at sikre den finansielle stabilitet, men også i den måde, som omstruktureringsplaner vurderes på. I den forbindelse skal det understreges, at finansiell stabilitet ikke kan sikres uden en sund finansiell sektor. Derfor skal planer om at rejse kapital vurderes i tæt samarbejde med den kompetente tilsynsmyndighed med henblik på at sikre, at der kan genetableres rentabilitet inden for en rimelig periode og på solide og varige vilkår. Kan dette ikke lade sig gøre, bør instituttet afvikles på velordnet vis.
9. Når Kommissionen anvender statsstøttereglerne på individuelle sager, tager den ikke desto mindre højde for de makroøkonomiske omstændigheder, der både påvirker bankernes levedygtighed og det behov, realøkonomien i en given medlemsstat har for fortsat långivning fra sunde banker. Kommissionen vil i sin vurdering af bankers omstruktureringsplaner fortsat tage hensyn til det enkelte institut og den enkelte medlemsstats særlige forhold. Navnlig vil den foretage en forholdsmæssig vurdering af bankernes langsigtede levedygtighed, når behovet for statsstøtte skyldes statsgældskrisen og ikke overdreven risikotagning ⁽²⁾, ligesom vurderingen vil afspejle behovet for at fastholde lige konkurrencevilkår på tværs af det indre marked med særligt hensyn til byrdefordelingen i EU.
10. Når store dele af en medlemsstats finansielle sektor skal omstruktureres, tilstræber Kommissionen desuden at anlægge et overordnet perspektiv på individuelle bankers omstruktureringsplaner, så der kan formuleres et systemisk svar. Kommissionen har navnlig benyttet denne tilgang over for medlemsstater, der er underlagt et økonomisk tilpasningsprogram. Kommissionen bestræber sig således på at

⁽²⁾ Se Forlængelsesmeddelelsen 2011, punkt 14.

tage særligt hensyn til de samlede virkninger af omstruktureringen af individuelle institutter på sektorplan (f.eks. hvad angår markedsstruktur) og for økonomien som helhed, især med hensyn til tilstrækkelig långivning til realøkonomien på et solidt og bæredygtigt grundlag.

11. I sin vurdering af byrdefordelingen og foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger undersøger Kommissionen endvidere de foreslåede foranstaltningers gennemførlighed, herunder afhængelser og deres indvirkning på markedsstruktur og adgangsbarrierer. Kommissionen skal samtidig sikre, at foranstaltninger, der er udviklet i forbindelse med et specifikt problem eller en bestemt medlemsstat, er forenelige med målet om at forhindre væsentlige asymmetrieffekter mellem medlemsstaterne, som kunne føre til øget opsplitning af det indre marked og resultere i finansiell ustabilitet til støtte for EU's økonomiske genoprejsning.

Udviklingen i de lovgivningsmæssige rammer og behovet for revision af krisemeddelelserne

12. Siden krisens start har EU foretaget en række institutionelle og lovgivningsmæssige ændringer med henblik på at styrke den finansielle sektors modstandsdygtighed og forbedre forebyggelsen, styringen og løsningen af bankkriser. Det Europæiske Råd er nået til enighed om at iværksætte yderligere initiativer for at skabe et mere solidt grundlag for den Økonomiske og Monetære Union, først med oprettelsen af en fælles tilsynsmekanisme (FTM) og en fælles afviklingsmekanisme for kreditinstitutter, der er etableret i medlemsstater, som deltager i FTM. Nogle medlemsstater er også blevet enige om at etablere en stabilitetsmekanisme, hvorved der kan stilles finansielle ressourcer til rådighed for deltagerne i stabilitetsmekanismen og deres nødlidende banker.
13. Disse foranstaltninger kræver uundgåeligt en indkøringsperiode, f.eks. med henblik på at lovgivning kan træde i kraft og på at indsamle midler til afviklingsfonde. Nogle af foranstaltningerne er fortsat forbeholdt euroområdet. I mellemtiden har den stigende forskel i den økonomiske genoprejsningstakt i EU, behovet for at reducere og konsolidere offentlig og privat gæld samt svage punkter i den finansielle sektor ført til vedvarende spændinger på de finansielle markeder og mere splittelse på det indre marked, hvor der forekommer flere fordrejninger af konkurrencen. Det er derfor nødvendigt at beskytte det indre markeds integritet, herunder gennem styrkede statsstøtteregler. Tilpassede krisemeddelelser kan bidrage til, at der etableres en gnidningsløs overgang til den ordning baseret på Kommissionens forslag til et direktiv om et regelsæt for genopretning og afvikling af kreditinstitutter ⁽³⁾ ved, at der skabes en større grad af klarhed for markederne. De tilpassede krisemeddelelser kan også på tværs af det indre marked sikre mere virkningsfulde omstruktureringer og en bedre byrdefordeling i form af et passende bidrag fra banker, der modtager statsstøtte.
14. Kommissionens kontrol med statsstøtte til den finansielle sektor foregår undertiden i et samspil med tilsynsmyndighederne i medlemsstaterne. I visse sager kan tilsynsmyndighederne f.eks. kræve tilpasninger med hensyn til virksomhedsledelse og aflønningspraksis, som der ofte også er fastsat nærmere bestemmelse om i omstruktureringsplaner for banker, der modtager statsstøtte. I sådanne tilfælde er det vigtigt, at Kommissionen og de kompetente tilsynsmyndigheder samarbejder samtidig med, at Kommissionen bevarer sin enekompetence, hvad angår statsstøttekontrol. I betragtning af den stadige udvikling af lovgivningen og tilsynet i EU og navnlig i euroområdet vil Kommissionen, som det allerede er tilfældet, indgå i et tæt samarbejde med tilsynsmyndighederne for at sikre et gnidningsfrit samspil mellem de involverede myndigheders forskellige roller og ansvarsområder.

Byrdefordeling

15. I krisemeddelelserne anføres det udtrykkeligt, at selv under en krise finder de overordnede principper for statsstøttekontrol fortsat anvendelse. Støtten bør begrænses til det nødvendige minimum, og støttemodtageren bør selv yde et passende bidrag til omstruktureringssomkostningerne, navnlig for at begrænse konkurrencefordrejning mellem banker og på tværs af medlemsstaterne i det indre marked og undgå problemer med »moral hazard«. Banken og dens kapitalindskydere bør i så udstrakt grad som muligt bidrage til omstruktureringen med deres egne midler ⁽⁴⁾. Den statslige støtte bør ydes på vilkår, der sikrer et passende bidrag fra bankens kapitalindskydere.

⁽³⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om et regelsæt for genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber af 6. juni 2012 (COM(2012) 0280 final).

⁽⁴⁾ Se f.eks. Omstruktureringsmeddelelsen, punkt 22.

16. Siden krisen startede, har Kommissionen i sine undersøgelser af bankstøttens forenelighed krævet et minimum af byrdefordeling, der står i forhold til støttebeløbets størrelse, navnlig i form af tabsabsorption ved brug af disponibel kapital og passende vederlag for statens indgriben. For at forhindre kapitaludstrømning har Kommissionen desuden indført bestemmelser om tilbagekøb af hybridinstrumenter og forbud mod kuponer og dividender. Kommissionen har imidlertid ikke fastsat forhåndsbestemte tærskler for egenbetaling eller andre krav ⁽⁵⁾.
17. I krisens første faser gik medlemsstaterne generelt ikke ud over de minimumskrav, som er fastsat i statsstøttereglerne med hensyn til forhåndsftaler om byrdefordeling, og der blev af hensyn til den finansielle stabilitet ikke stillet krav til kreditorerne om at bidrage til at redde kreditinstitutter.
18. Statsgældskrisen har imidlertid tydeliggjort, at en sådan politik ikke kan sikre finansiell stabilitet på langt sigt, navnlig for medlemsstater hvor omkostningerne ved bankredninger i betydelig grad svækker deres budgetstilling. Nogle medlemsstater har faktisk været nødsaget til at gå ud over statsstøttereglernes minimumskrav ved gennem ny lovgivning at gennemtvunge strengere krav til forhåndsftaler om byrdefordeling. Det har medført, at der er forskel på medlemsstaternes tilgang til byrdefordeling, navnlig mellem de medlemsstater, der har begrænset sig til statsstøttereglernes mindstekrav, og dem, der er gået ud over mindstekravene ved at kræve, at investorer og kreditorer nedskriver eller konverterer nødlidende kreditinstitutters gæld (bail-in). Disse forskelle i medlemsstaternes tilgang til byrdefordeling har bevirket, at bankerne har forskellige finansieringsomkostninger afhængigt af, hvor stor sandsynlighed der er for en bail-in i betragtning af den pågældende medlemsstats finansielle styrke. Forskellene udgør en trussel for det indre markeds integritet og risikerer at underminere de lige konkurrencevilkår, som statsstøttekontrollen har til formål at sikre.
19. I lyset af ovenstående bør minimumskravene til byrdefordeling øges. Inden der ydes nogen form for omstrukturingsstøtte til en bank, hvad enten det drejer sig om omstrukturering eller foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver, bør alle muligheder for at rejse kapital være udtømt, herunder konvertering af efterstillet gæld, under forudsætning af, at de grundlæggende rettigheder respekteres, og at den finansielle stabilitet ikke bringes i fare. Når det er nødvendigt at yde omstrukturingsstøtte for at undgå afvikling af en bank under uordnede forhold, bør de nævnte byrdefordelingsforanstaltninger overholdes, uanset bankens oprindelige solvens, for at holde støtten på et minimum. Før en medlemsstat yder omstrukturingsstøtte til en bank, skal den derfor sikre, at bankens aktionærer og efterstillede kreditorer tilvejebringer det nødvendige bidrag, eller etablere den lovgivning, der skal til for at sikre disse bidrag.
20. I princippet afhænger behovet for foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejning af graden af byrdefordeling, og der tages også hensyn til udviklingen i byrdefordelingen i forbindelse med støtte banker i hele EU. Alt andet lige medfører øget byrdefordeling derfor et nedsat behov for foranstaltninger til afhjælpning af konkurrencefordrejning. Under alle omstændigheder bør foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejning afstemmes med henblik på at tilnærme sig så meget som muligt den markedssituation, der ville have opstået, hvis støttemodtageren havde forladt markedet uden støtte.

En effektiv omstrukturingsprocedure og yderligere modernisering af de gældende regler

21. Selv om det er nødvendigt at bevare visse bankstøttefaciliteter med henblik på at afhjælpe den fortsatte uro på finansmarkederne, bør visse procedurer og betingelser tilpasses med henblik på forbedring og videreudvikling. Det er også nødvendigt at fortsætte det arbejde med at tilpasse lovgivningen til markedsudviklingen, der blev indledt i juni 2010 med en forhøjelse af garantiagebyret ⁽⁶⁾, og som blev videreført med Forlængelsesmeddelelsen 2010 ⁽⁷⁾.

⁽⁵⁾ *Ibid.*, punkt 24.

⁽⁶⁾ Se GD Konkurrences arbejdsdokument af 30. april 2010 »Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om statsstøttereglernes anvendelse på statsgarantier for bankgæld, der udstedes efter 30. juni 2010«.

⁽⁷⁾ I meddelelsen fastsættes der krav om at indsende en omstrukturingsplan for alle banker, der modtager statsstøtte i form af kapital eller foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver, uanset støttebeløbets størrelse.

22. Bankmeddelelsen 2008 satte medlemsstaterne i stand til at etablere redningsordninger uden at udelukke *ad hoc*-indgreb. På grund af krisens omfang og det generelle tillidstab i EU's finanssektor, der bl.a. blev afspejlet i den manglende likviditet på interbankmarkedet, besluttede Kommissionen at godkende alle de nødvendige foranstaltninger, som medlemsstaterne traf for at beskytte det finansielle systems stabilitet, herunder redningsforanstaltninger og rekapitaliseringsordninger. Takket være den midlertidige godkendelse af redningsstøtte, både i form af garantier og rekapitalisering og foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver, lykkedes det at undgå panik og genetablere markedets tillid.
23. Under de ændrede markedsforhold er der imidlertid i mindre grad brug for strukturelle foranstaltninger, der alene etableres på grundlag af en foreløbig vurdering, som foretages med den forudsætning, at stort set alle banker skal reddes, og som udsætter den dybdegående vurdering af omstrukturingsplanen. Mens denne tilgang medvirkede til at forhindre et uopretteligt sammenbrud i den finansielle sektor som helhed, blev bestræbelserne på at omstrukturere individuelle støttemodtagere ofte forsinket. I nogle tilfælde har sen handling over for bankernes problemer i sidste ende medført en større regning for skatteyderne. I denne meddelelse grundfæstes princippet om, at rekapitalisering og foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver først tillades, når bankens omstrukturingsplan er godkendt. Denne tilgang sikrer, at støttebeløbet afstemmes mere præcist, at kilderne til bankens problemer identificeres, og at der tages hånd om dem på et tidligt tidspunkt, samt at den finansielle stabilitet sikres. Det vil fortsat være muligt at udstede garantier med henblik på at tilføre likviditet til bankerne. Sådanne ordninger kan imidlertid kun benyttes til at tilføre likviditet til banker, som i henhold til den kompetente tilsynsmyndighed ⁽⁸⁾ ikke har kapitalunderskud.
24. I denne meddelelse fastsættes det, hvilke ændringer, der skal foretages i betingelserne for kriserelateret statsstøtte til banker pr. 1. august 2013. Navnlige gælder det, at denne meddelelse:
- a) erstatter Bankmeddelelsen 2008 og udgør en vejledning i forenelighedsbetingelserne for likviditetsstøtte
 - b) udgør en ændring af og supplerer Rekapitaliseringsmeddelelsen og Meddelelsen om værdiforringede aktiver
 - c) udgør et supplement til Omstruktureringsmeddelelsen, idet den indeholder mere detaljeret vejledning om aktionærers og efterstillede kreditors bidrag
 - d) grundfæster princippet om, at der ikke kan ydes rekapitalisering eller træffes foranstaltninger til beskyttelse af aktiver uden forudgående godkendelse af en omstrukturingsplan, og indeholder forslag om en procedure for permanent godkendelse af sådanne foranstaltninger
 - e) redegør for forenelighedsbetingelserne for afviklingsstøtte.

2. OMFANG

25. Kommissionen vil anvende principperne i denne meddelelse og alle krisemeddelelserne på »kreditinstitutter« ⁽⁹⁾ (omtales også som »banker«) ⁽¹⁰⁾. Kreditinstitutter er tæt forbundne, så hvis et institut går konkurs under uordnede forhold, kan det have store negative konsekvenser for hele det finansielle system. Tilliden til et givet kreditinstitut kan pludselig forsvinde, hvilket kan have alvorlige konsekvenser for dets likviditet og solvens. Et enkelt komplekst institut i krise kan skabe et systemisk pres på hele den finansielle sektor, som igen kan have en kraftig negativ virkning på hele økonomien, f.eks. gennem påvirkning af kreditinstitutternes evne til at yde lån til realøkonomien, hvilket kan bringe den finansielle stabilitet i fare.

⁽⁸⁾ »Kompetent tilsynsmyndighed«: enhver national kompetent myndighed, som af deltagende medlemsstater er udpeget i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 14. juni 2006 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (omarbejdning) (EUT L 177 af 30.6.2006, s. 1) eller af Den Europæiske Centralbank som tilsynsmyndighed, jf. artikel 1 i Kommissionens forslag til en Rådsforordning om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter, der er etableret i en medlemsstat, der deltager i den fælles tilsynsmekanisme.

⁽⁹⁾ Se fodnote 1.

⁽¹⁰⁾ Jf. artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (omarbejdning).

26. Kommissionen vil i den udstrækning, det er relevant, og med de fornødne ændringer, anvende principperne i denne meddelelse og alle krisemeddelelserne på forsikringsselskaber som defineret i artikel 6 i direktiv 73/239/EØF ⁽¹¹⁾, artikel 4 i direktiv 2002/83/EF ⁽¹²⁾ og artikel 1, litra b) i direktiv 98/78/EF ⁽¹³⁾.
27. Enhver støtte til sådanne institutter, der er registreret i en medlemsstat, herunder datterselskaber til sådanne institutter, som har betydelige aktiviteter i en medlemsstat, vil blive undersøgt i henhold til denne meddelelse.

3. REKAPITALISERING OG FORANSTALTNINGER VEDRØRENDE VÆRDIFORRINGEDE AKTIVER

28. Rekapitaliseringer og foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver, herunder garantier for aktiver, gennemføres almindeligvis for at dække et kapitalunderskud. I denne meddelelse betyder et »kapitalunderskud« et kapitalunderskud, der er konstateret i forbindelse med en kapitaltest, en stresstest, en kvalitetskontrol af aktiverne eller en tilsvarende kontrol på EU-, euroområde- eller nationalt niveau og efterprøvet af den nationale tilsynsmyndighed, hvor det måtte være relevant. Offentlig støtte af den her omhandlede art er normalt irreversibel og kan ikke umiddelbart trækkes tilbage.
29. I betragtning af at sådanne foranstaltninger i praksis er irreversible og af de finanspolitiske konsekvenser for de medlemsstater, der yder dem, og af Kommissionens beslutningspraksis under krisen, kan Kommissionen i princippet kun godkende dem, når den pågældende medlemsstat påviser, at alle der i fuld udstrækning er gjort brug af enhver foranstaltning til begrænsning af støtten til det nødvendige minimum. Medlemsstaterne opfordres med henblik herpå til at indsende en plan for kapitaltilførsel før eller i forbindelse med indsendelse af en omstrukturingsplan. En plan for kapitaltilførsel bør navnlig indeholde foranstaltninger vedrørende bankens rejsning af kapital samt mulige foranstaltninger i relation til aktionærernes og de efterstillede kreditors bidrag.
30. En plan for kapitaltilførsel bør sammen med en grundig undersøgelse af kvaliteten af bankens aktiver og en fremtidsorienteret vurdering af kapitalgrundlaget sætte medlemsstaten i stand til sammen med Kommissionen og den kompetente konkurrencemyndighed præcist at fastslå størrelsen af det (tilbageværende) kapitalunderskud i en bank, der skal dækkes ved hjælp af statsstøtte. Ethvert sådant tilbageværende kapitalunderskud, som skal dækkes ved hjælp af statsstøtte, kræver, at der indsendes en omstrukturingsplan.
31. Med undtagelse af de krav til rejsning af kapital og byrdefordeling, som skal tages med i planen for kapitaltilførsel, jf. punkt 32-34, der indsendes før eller i forbindelse med omstrukturingsplanen, vil omstrukturingsplanen og den tilhørende omstrukturingsstøtte fortsat blive vurderet på grundlag af Omstrukturingsmeddelelsen.

3.1. Afhjælpning af et kapitalunderskud — Prænotifikation og anmeldelse af omstrukturingsstøtte

32. Der bør gøres alt for at minimere medlemsstatens omkostninger ved at afhjælpe et kapitalunderskud, så snart der er blevet konstateret et kapitalunderskud, som sandsynligvis vil afstedkomme en anmodning om statsstøtte. Medlemsstaterne opfordres med henblik herpå til at drøfte sagen med Kommissionen gennem prænotificering. I løbet af disse drøftelser vil Kommissionen tilbyde at bistå med vejledning til sikring af omstrukturingsstøttens forenelighed og navnlig om krav til byrdefordeling i overensstemmelse med statsstøttereglerne. Grundlaget for prænotificeringen består i en plan for kapitaltilførsel, der opstilles af medlemsstaten og banken og godkendes af den kompetente tilsynsmyndighed. Planen bør indeholde:
- a) en opgørelse over de foranstaltninger vedrørende bankens rejsning af kapital og de (mulige) foranstaltninger i relation til aktionærernes og de efterstillede kreditors bidrag
 - b) sikkerhedsforanstaltninger til hindring af kapitaludstrømning fra banken, som f.eks. kunne forekomme, hvis banken erhverver interesser i andre virksomheder eller udbetaler dividender eller kuponrente.

⁽¹¹⁾ Rådets første direktiv 73/239/EØF af 24. juli 1973 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til udøvelse af direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring (EFT L 228 af 16.8.1973, s. 3).

⁽¹²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/83/EF af 5. november 2002 om livsforsikring (EFT L 345 af 19.12.2002, s. 1).

⁽¹³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/78/EF af 27. oktober 1998 om supplerende tilsyn med forsikringsselskaber i en forsikringsgruppe (EFT L 330 af 5.12.1998, s. 1).

33. Medlemsstaten bør i detaljer redegøre for den metode og de data, der anvendes til at bestemme kapitalunderskuddet og er valideret af den kompetente tilsynsmyndighed. Metoden skal beskrives for hvert enkelt forretningssegment.

34. Efter indsendelse af planen for kapitaltilførsel og indarbejdelsen af resultaterne af undersøgelsen af kvaliteten af bankens aktiver og en fremtidsorienteret vurdering af kapitalgrundlaget skal medlemsstaten fastslå størrelsen af det tilbageværende kapitalunderskud, der skal dækkes ved hjælp af statsstøtte. Kommissionen tilbyder medlemsstaterne at drøfte omstrukturierungsplanen, før den anmeldes. Når der er opnået enighed om omstrukturierungsplanen, kan medlemsstaterne formelt anmelde omstrukturierungsplanen. Kommissionen godkender først rekapitalisering og foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver som omstrukturierungsstøtte, når der er opnået enighed om omstrukturierungsplanen.

3.1.1. Bankens foranstaltninger til rejsning af kapital

35. I den af den kompetente tilsynsmyndighed godkendte plan for kapitaltilførsel bør støttemodtageren identificere og så vidt muligt, uden at bringe sin levedygtighed i fare, udføre alle foranstaltninger til kapitaltilførsel, som det er muligt at gennemføre. Sådanne foranstaltninger bør navnlig omfatte:

- a) udstedelse af aktier på basis af tegningsretter
- b) frivillig konvertering af efterstillede gældsinstrumenter til egenkapital på grundlag af et risikorelateret incitament
- c) passivstyring, som i princippet bør være 100 % kapitalgenererende, hvis der ikke kan rettes helt op på kapitalunderskuddet, så der er brug for statsstøtte
- d) kapitalgenererende salg af aktiver og porteføljer
- e) sikring af porteføljer med henblik på at generere kapital fra ikke-primære aktiviteter
- f) stop for udbetaling af overskud
- g) andre foranstaltninger, der kan reducere behovet for kapital.

36. Hvis foranstaltningerne i planen for kapitaltilførsel er angivet som nogle, der ikke kan gennemføres inden for seks måneder, fra planen er indsendt, tager Kommissionen kontakt til den kompetente tilsynsmyndighed med henblik på at vurdere, om den bør betragte de foreslåede foranstaltninger som foranstaltninger til rejsning af kapital.

37. Der bør være incitamenter for bankernes ledelse til at igangsætte en vidtgående omstrukturering i gode tider, så behovet for statsstøtte minimeres. Hvis det med rimelighed kan antages, at det kunne have været undgået at benytte statsstøtte gennem passende og rettidige indgreb fra bankens ledelse, bør enhver enhed, der modtager statsstøtte til sin omstrukturering eller velordnede afvikling, derfor normalt udskifte bankens administrerende direktør såvel som andre bestyrelsesmedlemmer, hvor det måtte være relevant.

38. Af samme årsager bør sådanne enheder føre en streng politik for aflønning af ledelsen. Det kræver, at der er loft over ledelselønninger, og at der samtidig er incitamenter, der sikrer, at banken gennemfører sin omstrukturierungsplan med levedygtige langtidsperspektiver. Banker, der modtager statsstøtte i form af rekapitalisering eller foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver, bør således begrænse den samlede personalelønnramme til et passende niveau, herunder også hvad angår bestyrelsesmedlemmer og den øverste ledelse. Loftet over den samlede lønnramme bør omfatte alle mulige faste og variable bestanddele og pensioner og være i overensstemmelse med artikel 93 og 94 i EU's kapitalkravsdirektiv (CRD IV) ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn med kreditinstitutter, forsikringsselskaber og investeringsselskaber i et finansielt konglomerat (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 338).

Den samlede aflønning af et medlem af den øverste ledelse bør derfor ikke overstige 15 gange gennemsnitslønnen i den medlemsstat, hvor støttemodtageren er registreret ⁽¹⁵⁾ eller 10 gange gennemsnitslønnen for ansatte i den bank, som modtager støtte.

Lønlofterne gælder, indtil omstrukturingsperioden udløber, eller indtil banken har tilbagebetalt statsstøtten, alt efter hvad der sker først.

39. En bank, der modtager statsstøtte i form af rekapitalisering eller foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver, bør i princippet ikke udbetale fratrædelsesgodtgørelser ud over, hvad der kræves i henhold til lovgivningen eller kontraktmæssige forpligtelser.

3.1.2. Byrdefordeling: aktionærer og efterstillede kreditorer

40. Statsstøtte kan afstedkomme problemer med »moral hazard« og underminere markedsdisciplinen. For at mindske problemet med »moral hazard« bør støtte kun ydes på betingelser, som omfatter en passende byrdefordeling med hensyn til eksisterende investorers bidrag.
41. Tilstrækkelig byrdefordeling betyder normalt, at indskydere af hybridkapital og efterstillede kreditorer må yde et bidrag, når egenkapitalen først er anvendt til at dække tabene. Hybridkapital og efterstillede kreditorer skal bidrage til at nedbringe kapitalunderskuddet i størst mulig udstrækning. Sådanne bidrag kan tage form enten af en konvertering til egentlig kernekapital ⁽¹⁶⁾ eller af en nedskrivning af instrumenternes hovedstol. Under alle omstændigheder skal det i så vid udstrækning, som det retligt kan lade sig gøre, forhindres, at der sker kapitaludstrømning fra støttemodtageren til indehaverne af disse værdipapirer.
42. Kommissionen vil ikke på grundlag af statsstøttereglerne stille krav om bidrag fra foranstillede kreditorer (navnlig sikrede og usikrede indskud, obligationer og enhver anden foranstillet gæld) som en obligatorisk del af byrdefordelingen, hvad enten det drejer sig om konvertering til kapital eller nedskrivning af instrumenterne.
43. Når kapitalandelen i den bank, der har det konstaterede kapitalunderskud, er højere end det i EU-reglerne fastsatte minimum, bør banken normalt være i stand til selv at genoprette kapitalpositionen, navnlig via foranstaltninger til rejsning af kapital, jf. punkt 35. Hvis alle andre muligheder er udtømt, herunder tilsynsmyndighedsindgreb såsom foranstaltninger til tidlig intervention eller andre hjælpeaktioner med henblik på at afhjælpe underskuddet, og dette er bekræftet af den kompetente tilsyns- eller afviklingsmyndighed, så skal efterstillet gæld konverteres til egenkapital, i princippet inden der ydes statsstøtte.
44. I tilfælde, hvor banken ikke længere opfylder de lovbestemte minimumskapitalkrav, skal efterstillet gæld konverteres eller nedskrives, i princippet inden der ydes statsstøtte. Der må ikke ydes statsstøtte, før egenkapital, hybridkapital og efterstillet gæld i fuld udstrækning er anvendt til at dække ethvert tab.
45. Der kan gøres en undtagelse fra kravene i punkt 43 og 44, hvis gennemførelsen af sådanne foranstaltninger kan bringe den finansielle stabilitet i fare eller medføre uforholdsmæssige resultater. En sådan undtagelse kunne gøres i tilfælde, hvor statsstøttebeløbet er lille i forhold til den risikovægtede værdi af bankens aktiver, og hvor kapitalunderskuddet er blevet væsentligt nedbragt, navnlig via de foranstaltninger til rejsning af kapital, som er nævnt i punkt 35. Uforholdsmæssige resultater eller faren for at bringe den finansielle stabilitet i fare kunne også afhjælpes ved at genoverveje den rækkefølge, hvori foranstaltningerne til afhjælpning af kapitalunderskuddet gennemføres.
46. I forbindelse med gennemførelsen af punkt 43 og 44 bør princippet om, at ingen kreditor må stilles ringere ⁽¹⁷⁾, anvendes. Efterstillede kreditorer bør således ikke fra en økonomisk betragtning modtage mindre, end hvad deres instrumenter ville have været værd, hvis der ikke blev ydet statsstøtte.

⁽¹⁵⁾ Jf. oplysninger på OECD's websted under »Average Annual Wages in constant prices« for det seneste tilgængelige år: <http://stats.oecd.org/Index.aspx>

⁽¹⁶⁾ Jf. artikel 26 i Europa-parlamentets og rådets forordning om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringselskaber (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Det kan f.eks. opnås ved at oprette et holdingselskab. Ejerskab af banken skal så registreres som et aktiv for holdingselskabet, mens bankens egenkapital, hybrider og efterstillede gæld før statsstøtteindgrebet udgør holdingselskabets passiver med samme prioritetsstilling som den, der fandtes før indgrebet.

3.1.3. Hindring af kapitaludstrømning forud for en beslutning om omstrukturering

47. For at begrænse støtten til det nødvendige minimum skal kapitaludstrømning forhindres på et så tidligt tidspunkt som muligt. Kommissionen finder derfor, at banken bør tage alle nødvendige forholdsregler for at fastholde sine midler fra det tidspunkt, hvor banken er opmærksom på eller burde have været opmærksom på behovet for kapital. Det gælder navnlig, at institutter fra det tidspunkt, de har konstateret eller burde have konstateret et behov for kapital:
- a) ikke må udbetale dividender for aktier eller kuponer vedrørende hybride kapitalinstrumenter (eller ethvert andet instrument, for hvilke betalingen hviler på et skøn)
 - b) ikke må tilbagekøbe egne aktier eller hybride kapitalinstrumenter i den periode, omstruktureringen varer, uden først at have indhentet Kommissionens godkendelse
 - c) ikke må tilbagekøbe hybride kapitalinstrumenter, med mindre en sådan foranstaltning, evt. i kombination med andre, giver institutionen mulighed for fuldstændigt at afvikle sit kapitalunderskud og foretages til en pris tilstrækkeligt tæt på gældende markedsniveau ⁽¹⁸⁾ og ikke til mere end 10 % over markedsprisen. Ethvert tilbagekøb er betinget af Kommissionens forhåndsgodkendelse
 - d) ikke må gennemføre kapitalforvaltningstransaktioner uden Kommissionens forhåndsgodkendelse
 - e) ikke må tage del i aggressiv handelspraksis og
 - f) ikke må erhverve interesser i en virksomhed, hvad enten det drejer sig om en overførsel af aktiver eller af aktier. Dette krav omfatter ikke: i) erhvervelser, der finder sted som en del af den almindelige bankforretning i forbindelse med forvaltningen af eksisterende krav over for nødlidende virksomheder, og ii) erhvervelse af andele i virksomheder, såfremt købsprisen andrager en værdi af mindre end 0,01 % af instituttets senest opgjorte balancesum på købstidspunktet, og såfremt den samlede købspris for alle sådanne erhvervelser fra købstidspunktet og indtil udgangen af omstrukturingsperioden er mindre end 0,025 % af instituttets senest opgjorte balancesum på købstidspunktet, og iii) erhvervelsen af en virksomhed sker efter Kommissionens godkendelse, hvis det under ekstraordinære omstændigheder er nødvendigt at genoprette den finansielle stabilitet eller at sikre effektiv konkurrence
 - g) skal afstå fra at henvise til statsstøtten i reklamer og fra at anvende aggressiv handelspraksis, som ikke ville forekomme uden medlemsstatens støtte.
48. Det er nødvendigt at sikre, at støtten er begrænset til det nødvendige minimum. Hvis en bank handler på en måde, som ikke er i overensstemmelse med kravene i punkt 47, på et tidspunkt, hvor dets behov for yderligere kapital burde have været tydeligt for en veldrevet virksomhed, forhøjer Kommissionen derfor støttebeløbet med et beløb svarende til kapitaludstrømningen med henblik på fastlæggelsen af de foranstaltninger, der skal træffes for at begrænse konkurrencefordrejningen.

3.1.4. Dækning af det resterende kapitalunderskud ved hjælp af omstrukturingsstøtte

49. Hvis der efter gennemførelsen af foranstaltningerne til at rejse kapital og til byrdefordeling rester et kapitalunderskud, kan det i princippet dækkes gennem statslig rekapitalisering, foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver eller en kombination af begge. Det er en betingelse for støttens forenelighed, at der indsendes en omstrukturingsplan til Kommissionen, som skal overholde de relevante dele af krisemeddelelserne.

3.2. Redningsstøtte i form af rekapitalisering og foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver

50. Når Kommissionen begynder at anvende de i denne meddelelse fastsatte principper, skal medlemsstaterne anmelde en omstrukturingsplan til Kommissionen og have godkendt statsstøtten, før gennemførelsen af en hvilket som helst foranstaltning vedrørende rekapitalisering eller værdiforringede aktiver indledes. Imidlertid kan Kommissionen undtagelsesvist give en medlemsstat midlertidig godkendelse til en sådan redningsstøtte, inden omstrukturingsplanen er godkendt, hvis sådanne foranstaltninger er nødvendige for at bevare den finansielle stabilitet. Hvis en medlemsstat påberåber sig denne klausul vedrørende finansiell stabilitet, udbeder Kommissionen sig en forhåndsanalyse fra den kompetente tilsynsmyndighed, hvori det skal bekræftes, at der er konstateret et aktuelt (ikke fremtidigt) kapitalunderskud, som ville tvinge tilsynsmyndigheden til øjeblikkeligt at inddrage instituttets banklicens, såfremt der ikke blev gennemført de nævnte foranstaltninger. En sådan analyse ville desuden

⁽¹⁸⁾ Hvis tilbagekøbet f.eks. afvikles med et tocifret prisnedslag beregnet i procentpoint af den pålydende værdi i forhold til markedsprisen (eller, hvis der ikke er noget marked, en indikator for markedsprisen) for at skabe overskud, eller hvis tilbagekøbet indgår i en byttehandel, der giver kreditinstituttet en højere kapitalkvalitet og dermed nedbringer kapitalunderskuddet.

skulle påvise, at den ekstraordinære trussel mod den finansielle stabilitet ikke kan afværges med privat kapital inden for et tilstrækkeligt kort tidsrum eller gennem en anden mindre konkurrencefordrejende foranstaltning såsom en statsgaranti.

51. Enhver redningsforanstaltning efter punkt 50 skal anmeldes til Kommissionen. For at blive midlertidigt godkendt af Kommissionen skal en sådan foranstaltning være i overensstemmelse med reglerne vedrørende aflønning og byrdefordeling for sådanne foranstaltninger, jf. Rekapitaliseringsmeddelelsen, Forlængelsesmeddelelsen 2011 og, når det måtte være relevant, Meddelelsen om værdiforringede aktiver.
52. Redningsstøtte i form af rekapitalisering og foranstaltninger vedrørende værdiforringede aktiver må ikke stå til hinder for overholdelse af de krav til byrdefordeling, som er fastsat i denne meddelelse. Således skal de påkrævede byrdefordelingsforanstaltninger enten gennemføres som en del af redningsstøtten, eller der skal tilrettelægges foranstaltninger til rekapitalisering eller vedrørende værdiforringede aktiver på en måde, der gør det muligt at gennemføre efterfølgende byrdefordelingsforanstaltninger. En sådan efterfølgende gennemførelse kan opnås f.eks. gennem tilførsel af egenkapital i en form, der er foranstillet den eksisterende kapital og efterstillede gældsinstrumenter og samtidig lever op til de retlige og tilsynsmæssige krav.
53. Efter redningsstøtten er godkendt, skal medlemsstaterne indsende en omstruktureringsplan i overensstemmelse med omstruktureringsmeddelelsen inden for to måneder fra datoen for den afgørelse, hvorved støtten midlertidigt godkendes. Omstruktureringsplanen vurderes på grundlag af Omstruktureringsmeddelelsen under hensyn til principperne om byrdefordeling i denne meddelelse.

3.3. Rekapitaliserings- og omstruktureringsordninger for små institutter

54. Støtte til små banker har tendens til at påvirke konkurrencen i mindre grad end støtte til større banker. Derfor og for at sikre en proportionel administrativ behandling er det hensigtsmæssigt at åbne mulighed for at anvende en forenklet procedure, for så vidt angår små banker, som samtidig sikrer, at konkurrencefordrejningen begrænses til et minimum. Kommissionen godkender således ordninger vedrørende rekapitalisering og omstrukturering af små institutter, når sådanne ordninger har et klart defineret formål og er begrænset til en periode på seks måneder, såfremt de overholder de principper, der er fastsat i krisemeddelelserne og navnlig kravene til byrdefordeling i denne meddelelse. Anvendelsen af sådanne ordninger skal desuden begrænses til at omfatte banker med en balancesum på højst 100 mio. EUR. Den samlede balancesum for banker, der modtager støtte i henhold til ordningen må ikke overstige 1,5 % af de samlede aktiver, der ejes af banker på det indenlandske marked i den pågældende medlemsstat.
55. Kommissionen vurderer sådanne ordninger med henblik på at kontrollere, om de lever op til deres formål og gennemføres korrekt. Med henblik herpå skal medlemsstaten indsende en rapport om anvendelsen af ordningen hver sjette måned, efter ordningen er godkendt.

4. GARANTIER OG LIKVIDITETSSTØTTE UD OVER TILRÅDIGHEDSSTILLELSE AF CENTRALBANKS-LIKVIDITET

56. Likviditetsstøtte og garantier for gæld stabiliserer midlertidigt passivsiden på en banks statusopgørelse. I modsætning til foranstaltninger vedrørende rekapitalisering eller værdiforringede aktiver, som i princippet kun kan ydes forudsat, at den pågældende medlemsstat anmelder en omstruktureringsplan, og at denne godkendes af Kommissionen, kan medlemsstater anmelde garantier og likviditetsstøtte til midlertidig godkendelse som redningsstøtte, før en omstruktureringsplan er godkendt.
57. Garantier og likviditetsstøtte kan anmeldes individuelt til Kommissionen. Kommissionen kan desuden godkende ordninger vedrørende likviditetsforanstaltninger for en periode på højst seks måneder.
58. Sådanne ordninger kan alene omfatte banker, som ikke har kapitalunderskud. Når en bank med kapitalunderskud har akut behov for likviditet, kræves en individuel anmeldelse til Kommissionen⁽¹⁹⁾. I sådanne tilfælde anvender Kommissionen, med de fornødne ændringer, proceduren i punkt 32-34, som bl.a. omfatter krav om en omstrukturings- eller afviklingsplan, med mindre støtten betales tilbage inden for to måneder.

⁽¹⁹⁾ Banker, som allerede har modtaget godkendt redningsstøtte på den dato, hvor denne meddelelse træder i kraft, men som endnu ikke har fået omstruktureringsstøtten endelig godkendt, kan modtage støtte i henhold til en likviditetsordning uden individuel anmeldelse.

59. For at opnå Kommissionens godkendelse skal garantier og likviditetsstøtte overholde følgende betingelser:

- a) garantier kan alene ydes til kreditinstitutters nyudstedelse af foranstillet gæld (efterstillet gæld er udelukket)
- b) garantier kan alene ydes for gældsinstrumenter med løbetider på tre til fem år (eller højst syv år, hvis der er tale om dækkede obligationer). Garantier med en løbetid på mere end tre år skal med undtagelse af behørigt begrundede tilfælde begrænses til at udgøre en tredjedel af de udestående garantier, der ydes til den enkelte bank
- c) minimumsvederlaget for statsgarantier skal være i overensstemmelse med den beregningsmetode, der er fastsat i Forlængelsesmeddelelsen 2011
- d) der skal inden for to måneder indsendes en omstruktureringsplan til Kommissionen vedrørende kreditinstitutter, hvortil der ydes garantier for nye forpligtelser eller for fornyede forpligtelser, som på tidspunktet, hvorpå den nye garanti ydes, omfatter samlede udestående garanterede forpligtelser (herunder garantier, der er ydet før datoen for beslutningen om at yde den pågældende garanti) for mere end 5 % af de samlede forpligtelser og et samlet beløb på 500 mio. EUR
- e) hvis et kreditinstitut gør brug af garantien, skal der indsendes en individuel omstrukturerings- eller afviklingsplan for det pågældende institut inden for to måneder efter garantiens udløsning
- f) modtagere af garantier og likviditetsstøtte skal afstå fra at henvise til statsstøtten i reklamer og fra at anvende aggressiv handelspraksis, som ikke ville forekomme uden medlemsstatens støtte.

60. Garanti- og likviditetsstøtteordninger skal opfylde følgende yderligere betingelser:

- a) ordningen skal begrænses til alene at omfatte banker uden kapitalunderskud, som attesteret af den kompetente tilsynsmyndighed i overensstemmelse med punkt 28
- b) garantier med en løbetid på over tre år skal begrænses til at udgøre en tredjedel af de samlede garantier, der ydes til den enkelte bank
- c) medlemsstaterne skal hver tredje måned foretage indberetning til Kommissionen vedrørende: i) ordningens funktion, ii) gældsemissioner, for hvilke der er udstedt garanti, og iii) de gebyrer, der faktisk er opkrævet
- d) medlemsstaterne skal supplere deres indberetninger om ordningens funktion med tilgængelige ajourførte oplysninger om udgifter til sammenlignelige ikke-garanterede gældsudstedelser (art, volumen, rating, valuta).

61. I ekstraordinære tilfælde kan der også godkendes garantier, der omfatter Den Europæiske Centralbanks eksponering over for banker med henblik på at genetablere lånemuligheder til realøkonomien i lande, hvor markedet for lånoptagelse er særdeles vanskeligt i forhold til EU-gennemsnittet. Når Kommissionen vurderer sådanne foranstaltninger, vil den navnlig undersøge, om de giver uberettigede fordele, som f.eks. kunne tjene til at udvikle andre forretningsaktiviteter i de pågældende banker. Sådanne garantier kan højst omfatte en periode på indtil syv år. Hvis de godkendes af Kommissionen, medfører sådanne garantier ikke en forpligtelse for banken til at anmelde en omstruktureringsplan.

5. CENTRALBANKERS TILRÅDIGHEDSSTILLELSE AF LIKVIDITET SAMT INDSKUDSGARANTIORDNINGER OG AFVIKLINGSFONDE

62. Centralbankers ordinære pengepolitiske aktiviteter, såsom open market-operationer og stående faciliteter, falder ikke ind under statsstøttereglerne. Øremærket støtte til et bestemt pengeinstitut (betegnes normalt som »likviditetsstøtte i en nødsituation«) kan udgøre støtte, med mindre følgende kumulative betingelser er opfyldt ⁽²⁰⁾:

⁽²⁰⁾ I sådanne tilfælde vil foranstaltningerne efterfølgende blive vurderet som en del af omstruktureringsplanen.

- a) kreditinstituttet er midlertidigt illikvidt, men solvent på det tidspunkt, hvor likviditetsfaciliteten stilles til rådighed, hvilket sker under ekstraordinære omstændigheder, og faciliteten ikke indgår som en del af en større støttepakke
 - b) faciliteten er dækket af fuld sikkerhed med haircuts, i forhold til dens kvalitet og markedsværdi
 - c) kreditinstituttet betaler en ekstraordinært høj rente til centralbanken
 - d) foranstaltningen iværksættes på centralbankens eget initiativ og er navnlig ikke bakket op af nogen modgaranti fra staten.
63. Indskydergarantiordninger, der er i overensstemmelse med medlemsstaternes forpligtelser i henhold til direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger ⁽²¹⁾, udgør ikke statsstøtte ⁽²²⁾. Anvendelsen af sådanne eller tilsvarende midler som bidrag til omstruktureringen af kreditinstitutter kan imidlertid udgøre statsstøtte. Selv om de pågældende midler stammer fra den private sektor, kan de udgøre støtte i det omfang, de kommer under statslig kontrol, og beslutningen om anvendelse af midlerne kan henføres til staten ⁽²³⁾. Kommissionen vurderer foreneligheden af statsstøtte i denne form i henhold til denne meddelelse.
64. Statsstøtte i form af en afviklingsfond vurderes i henhold til denne meddelelse med hensyn til dens forenelighed med det indre marked.

6. SÆRLIGE OVERVEJELSER I FORBINDELSE MED AFVIKLINGSSTØTTE

6.1. Almindelige principper

65. Medlemsstaterne bør tilskynde til, at urentable aktører træder ud af markedet, og samtidig sørge for, at deres udtræden af hensyn til den finansielle stabilitet sker på en velordnet måde. En velordnet afvikling af et nødlidende kreditinstitut bør altid overvejes, hvis bankens langsigtede rentabilitet ikke kan genoprettes på troværdig vis.
66. Kommissionen er klar over, at det på grund af kreditinstitutternes individuelle kendetegn og fravær af mekanismer til afvikling af kreditinstitutter uden fare for den finansielle stabilitet ikke altid er muligt at afvikle et kreditinstitut ved almindelig insolvensbehandling. Derfor vil statslige foranstaltninger til støtte for afviklingen af nødlidende kreditinstitutter kunne blive betragtet som forenelig støtte, forudsat at de overholder betingelserne i punkt 44.
67. Formålet med den velordnede afvikling skal være at afvikle det nødlidende kreditinstituts aktiviteter i løbet af en begrænset periode. Det betyder, at der ikke kan iværksættes nogen nye forretninger med tredjemand. Det forhindrer imidlertid ikke eksisterende forretning i at blive udført, hvis dette medfører reducerede omkostninger til afvikling. Afviklingen skal desuden i så stor udstrækning som muligt være målrettet salg af dele af forretningen eller aktiverne gennem et konkurrencepræget udbud. I henhold til proceduren for velordnet afvikling kræves det, at indtægterne fra salget af aktiver medtages i beregningen af afviklingsomkostningerne.
68. Medlemsstaterne kan vælge en række instrumenter til tilrettelæggelsen af afviklingen af nødlidende kreditinstitutter. Statsstøtteforanstaltninger til støtte for en sådan afvikling skal overholde principperne i punkt 69-82.

6.2. Betingelser for godkendelse af afviklingsstøtte

69. Medlemsstaterne skal indsende en plan for velordnet afvikling af kreditinstituttet.
70. Kommissionen vurderer foreneligheden af de støtteforanstaltninger, der planlægges gennemført med henblik på at afvikle kreditinstitutter, efter den fremgangsmåde, der er fastsat vedrørende omstrukturingsstøtte i afsnit 2, 3 og 4 i omstrukturingsmeddelelsen med de nødvendige ændringer.

⁽²¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger (EFT L 135 af 31.5.1994, s. 5).

⁽²²⁾ Se til sammeligning sag T-351/02, Deutsche Bahn mod Kommissionen, Sml. 2006 II, s. 1047, og sag C-460/07, Puffer, Sml. 2009 I, s. 3251, præmis 70.

⁽²³⁾ Se Danish Winding up scheme (EUT C 312 af 17.11.2010, s. 5).

71. Den særlige karakter af en velordnet afvikling giver anledning til betragtningerne i punkt 72-78.

6.2.1. Begrænsning af omkostningerne til afvikling

72. Medlemsstaterne bør påvise, at støtten faktisk muliggør en velordnet afvikling af kreditinstituttet, og at støttebeløbet begrænses til det nødvendige minimum, der kræves for at holde instituttet oven vande, mens det afvikles, med henblik på at nå det efterstræbte mål og i overensstemmelse med kravene til byrdefordeling i denne meddelelse.

6.2.2. Begrænsning af konkurrencefordrejningen

73. For at undgå uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger bør afviklingsfasens varighed begrænses til den tid, der er strengt nødvendig for den velordnede afvikling.

74. Så længe det pågældende kreditinstitut fortsat er aktivt, må det ikke aktivt indgå i konkurrence på markedet eller igangsætte nye aktiviteter. Dets virke skal i princippet begrænses til at videreføre og færdiggøre igangværende aktiviteter for eksisterende kunder. Nye aktiviteter med eksisterende kunder skal begrænses til ændring af vilkårene i eksisterende kontrakter og omlægning af eksisterende lån, forudsat at sådanne ændringer forbedrer de pågældende aktivers nettonutidsværdi.

75. Prispolitikken for det kreditinstitut, der skal afvikles, skal udformes, så kunderne har tilskyndelse til at finde bedre alternativer.

76. Når der kræves en banklicens, f.eks. til en bad bank eller et midlertidigt institut, der oprettes med det ene formål at afvikle et kreditinstitut (»overgangsinstitut«) på velordnet vis, bør licensen begrænses til at omfatte de aktiviteter, der er strengt nødvendige for afviklingen. Banklicensen bør inddrages snarest muligt af den kompetente tilsynsmyndighed.

6.2.3. Byrdefordeling

77. I forbindelse med den velordnede afvikling skal man være særlig opmærksom på at minimere problemer med moral hazard, navnlig ved at forhindre at der ydes yderligere støtte til aktionærer og efterstillede kreditorer. Aktionærers og efterstillede kreditorers krav må derfor ikke overføres til en fortsættende økonomisk aktivitet.

78. Afsnit 3.1.2 og 3.1.3 skal overholdes med de nødvendige ændringer.

6.3. Salg af et kreditinstitut i løbet af den velordnede afviklingsprocedure

79. Et salg af et kreditinstitut i løbet af en velordnet afviklingsprocedure kan indeholde statsstøtte til køberen, med mindre salget tilrettelægges via en åben og betingelsesløs udbudsrunde, og aktiverne sælges til den højst bydende. Sådanne udbudsrunder bør, når det er relevant, muliggøre salg af dele af instituttet til forskellige tilbudsgivere.

80. Når Kommissionen afgør, om der er tale om støtte til køberen af kreditinstituttet eller dele af det, vil den navnlig undersøge, om:

a) salgsprocessen er åben, betingelsesløs og ikke-diskriminerende

b) salget finder sted på markedsvilkår

c) kreditinstituttet eller staten, alt efter hvilken struktur der vælges, stræber efter at opnå den højst mulige pris for aktiverne og forpligtelserne.

81. Såfremt Kommissionen finder, at der er tale om støtte til køberen, undersøger den særskilt foreneligheden af denne støtte.

82. Hvis der ydes støtte til den økonomiske aktivitet, der skal sælges (i modsætning til støtte til køberen af aktiviteten), undersøges foreneligheden af denne støtte særskilt på grundlag af denne meddelelse. Hvis afviklingsforløbet medfører salg af en økonomisk aktivitet, som repræsenterer en betydelig markedsandel, vurderer Kommissionen behovet for foranstaltninger til begrænsning af den konkurrencefordrejning, som støtten til den pågældende økonomiske aktivitet afstedkommer, og kontrollerer levedygtigheden af den enhed, der bliver resultatet af salget. Kommissionen tager i sin levedygtighedsvurdering behørigt hensyn til køberens størrelse og styrke i forhold til den erhvervede forretnings størrelse og styrke.

6.4. Betingelser for godkendelse af ordninger for velordnet afvikling

83. Medlemsstaternes gennemførelse af foranstaltninger til undsætning af nødlidende kreditinstitutter kan omfatte muligheden for at yde støtte for at sikre en velordnet afvikling af nødlidende kreditinstitutter og samtidig begrænse negativ afsmitning på sektoren og økonomien som helhed.
84. Kommissionen kan godkende ordninger for afviklingsstøtte for kreditinstitutter af begrænset størrelse⁽²⁴⁾, såfremt de er veludformede, så de overholder de krav til aktionærernes og de efterstillede kreditørers bidrag, som er fastsat i punkt 44, og eliminerer problemer med moral hazard og andre konkurrenceproblemer.
85. Kommissionen vurderer foreneligheden af sådanne ordninger i henhold til betingelserne i afsnit 3. Når medlemsstaterne anmelder en ordning til Kommissionen, skal de således give detaljerede oplysninger om processen og om betingelserne for indgrebene til fordel for de institutter, der modtager støtte.
86. Da graden af konkurrencefordrejning kan afhænge af det støttemodtagende instituts art og dets position på markedet, kan det være nødvendigt at foretage en individuel vurdering med henblik på at sikre, at processen ikke medfører uberettiget fordrejning af konkurrencen. Støtteforanstaltninger, der træffes inden for rammerne af en godkendt ordning til fordel for kreditinstitutter med samlede aktiver for mere end 3 000 mio. EUR, skal derfor anmeldes individuelt med henblik på godkendelse.

6.5. Overvågning

87. Medlemsstaterne skal regelmæssigt og mindst en gang om året foretage indberetning vedrørende ordninger, der er godkendt i henhold til afsnit 6.4. Disse indberetninger skal også indeholde oplysninger om hvert enkelt kreditinstitut under afvikling i henhold til afsnit 6.4.
88. Medlemsstaterne skal med henblik på at gøre det muligt for Kommissionen regelmæssigt (mindst én gang årligt) at overvåge forløbet af den velordnede afvikling og dens indvirkning på konkurrencen indberette, hvordan afviklingen af hver enkelt bank forløber, og ved afviklingsforløbets slutning indsende en slutberetning. I visse tilfælde kan der udpeges en tilsynsførende administrator, en frasalgsadministrator eller begge dele for at sikre, at de betingelser og forpligtelser, der ligger til grund for støttens godkendelse, overholdes.

7. ANVENDELSES DATO OG VARIGHED

89. Kommissionen vil anvende de principper, der er fastsat i denne meddelelse fra 1. august 2013.
90. Anmeldelser, der registreres af Kommissionen før den 1. august 2013, vurderes på grundlag af de på anmeldelsestidspunktet gældende kriterier.
91. Kommissionen undersøger foreneligheden med det indre marked af enhver støtte, der ydes uden dens godkendelse og derfor i strid med traktatens artikel 108, stk. 3, på grundlag af denne meddelelse, hvis en del af eller hele denne støtte ydes efter offentliggørelsen af denne meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.
92. I alle andre tilfælde vil Kommissionen gennemføre undersøgelsen på grundlag af de krisemeddelelser, der var gældende på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet.
93. Kommissionen vil tage denne meddelelse op til fornyet overvejelse, når den finder det hensigtsmæssigt, navnlig med henblik på at tage hensyn til ændrede markedsforhold eller ændret lovgivning, som kan påvirke de regler, Kommissionens har fastsat.
94. Bankmeddelelsen 2008 trækkes tilbage med virkning fra 31. juli 2013.
95. Punkt 47 og bilag 5 i Meddelelsen om værdiforringede aktiver trækkes tilbage.
96. I Omstruktureringsmeddelelsen foretages følgende ændringer:

I punkt 4 affattes første punktum således: »Har et pengeinstitut modtaget statsstøtte, bør medlemsstaten fremlægge en omstruktureringsplan, som kan bekræfte eller genoprette den enkelte banks langsigtede rentabilitet uden behov for statsstøtte.«

⁽²⁴⁾ Se f.eks. N 407/10, Dansk afviklingsordning for nødlidende banker (EUT C 312 af 17.11.2010, s. 7).

Fodnote 4 til punkt 4 udgår.

Punkt 7, tredje led, affattes således: »Kommissionen vil anvende det grundlæggende princip om en passende byrdefordeling mellem medlemsstaterne og de støttemodtagende banker under hensyntagen til situationen i finanssektoren som helhed.«

Punkt 8 udgår.

I fodnote 1 til punkt 21 affattes første punktum således: »Se afsnit 6 i bankmeddelelsen 2013.«

Punkt 25 affattes således: »Såfremt der af hensyn til den finansielle stabilitet undtagelsesvis åbnes mulighed for at fravige en på forhånd fastlagt passende byrdefordeling, inden der foreligger en godkendt omstruktureringsplan, skal der kompenseres herfor i form af et yderligere bidrag på et senere stadium i omstruktureringen, f.eks. i form af tilbagebetalingsklausuler (*claw-back*) og/eller mere vidtgående omstrukturering, omfattende yderligere foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger.«

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion
(Sag COMP/M.6946 — BayWa/Bohnhorst Agrarhandel)

(EØS-relevant tekst)

(2013/C 216/02)

Den 11. juli 2013 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og erklære den forenelig med fællesmarkedet. Beslutningen er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på tysk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den vil kunne ses:

- under fusioner på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
- i elektronisk form på EUR-Lex-webstedet (<http://eur-lex.europa.eu/da/index.htm>) under dokumentnummer 32013M6946. EUR-Lex giver online-adgang til EU-retten.

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion
(Sag COMP/M.6980 — Cinven/CeramTec)

(EØS-relevant tekst)

(2013/C 216/03)

Den 24. juli 2013 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og erklære den forenelig med fællesmarkedet. Beslutningen er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den vil kunne ses:

- under fusioner på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
 - i elektronisk form på EUR-Lex-webstedet (<http://eur-lex.europa.eu/da/index.htm>) under dokumentnummer 32013M6980. EUR-Lex giver online-adgang til EU-retten.
-

IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

29. juli 2013

(2013/C 216/04)

1 euro =

Valuta		Kurs	Valuta		Kurs
USD	amerikanske dollar	1,3270	AUD	australske dollar	1,4364
JPY	japanske yen	129,91	CAD	canadiske dollar	1,3636
DKK	danske kroner	7,4560	HKD	hongkongske dollar	10,2938
GBP	pund sterling	0,86340	NZD	newzealandske dollar	1,6444
SEK	svenske kroner	8,5812	SGD	singaporeanske dollar	1,6818
CHF	schweiziske franc	1,2330	KRW	sydkoreanske won	1 476,78
ISK	islandske kroner		ZAR	sydafrikanske rand	13,0362
NOK	norske kroner	7,8605	CNY	kinesiske renminbi yuan	8,1377
BGN	bulgarske lev	1,9558	HRK	kroatiske kuna	7,5055
CZK	tjekkiske koruna	25,914	IDR	indonesiske rupiah	13 627,27
HUF	ungarske forint	297,88	MYR	malaysiske ringgit	4,2809
LTL	litauiske litas	3,4528	PHP	filippinske pesos	57,468
LVL	lettiske lats	0,7024	RUB	russiske rubler	43,5560
PLN	polske zloty	4,2294	THB	thailandske bath	41,363
RON	rumænske leu	4,4010	BRL	brasilianske real	2,9945
TRY	tyrkiske lira	2,5535	MXN	mexicanske pesos	16,8476
			INR	indiske rupee	78,8500

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

**Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for fusionskontrol på dets møde den 18. februar 2013
om et udkast til afgørelse i Sag COMP/M.6663 — Ryanair/Aer Lingus III**

Rapporterende medlems: Estland

(2013/C 216/05)

1. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den anmeldte transaktion er en fusion, jf. fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

2. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den anmeldte transaktion har en unionsdimension, jf. fusionsforordningens artikel 1.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

3. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens afgrænsning af de relevante markeder i udkastet til afgørelse. Navnlige:

- a) er det rådgivende udvalg enig med Kommissionen i, at transaktionens virkninger skal vurderes på grundlag af en A&A-fremgangsmåde på basis af bypar
- b) er det rådgivende udvalg enig med Kommissionen i dens vurdering vedrørende lufthavnes substituerbarhed.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

4. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens vurdering af, at Aer Arann er en konkurrent til Ryanair, men ikke til Aer Lingus.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

5. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens vurdering af, at Aer Lingus og Ryanair er meget tætte, hvis ikke hinandens nærmeste konkurrenter på alle overlappende ruter.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

6. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens vurdering af, at adgangshindringerne i den foreliggende sag er store.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

7. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens vurdering af, at transaktionens konkurrencebegrænsende virkninger ikke ville blive tilstrækkelig kompenseret, hvis andre luftfartsselskaber trådte ind på markedet for at beflyve en isoleret rute eller flere ruter til og fra deres hjemmebaser uden for Irland.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

8. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens vurdering af, at den anmeldte fusion ville føre til, at den effektive konkurrence blev hæmmet betydeligt på 46 ruter, hvor parternes aktiviteter overlapper hinanden, nemlig:

— de 28 monopolruter: Dublin-Alicante/Murcia, Dublin-Berlin, Dublin-Bilbao/Santander, Dublin-Birmingham/East Midlands, Dublin-Bruxelles/Charleroi, Dublin-Budapest, Dublin-Edinburgh/Glasgow, Dublin-Fuerteventura, Dublin-Glasgow/Prestwick, Dublin-Manchester/Liverpool/Leeds, Dublin-Marseille, Dublin-Milano/Bergamo, Dublin-Nice, Dublin-Rom, Dublin-Tenerife, Dublin-Toulouse/Carcassonne, Dublin-Venedig/Treviso, Dublin-Wien/Bratislava, Dublin-Warszawa/Modlin, Cork-Alicante, Cork-Faro, Cork-London, Cork-Manchester/Liverpool, Cork-Tenerife, Knock-Birmingham/East Midlands, Knock-London, Shannon-Manchester/Liverpool og Shannon-London.

— de 7 ruter, hvor den fusionerede enhed ville drive virksomhed sideløbende med andre selskaber med rutebetjening: Dublin-Bristol/Cardiff/Exeter (uanset den præcise markedsdefinition), Dublin-Frankfurt, Dublin-London, Dublin-Madrid, Dublin-München, Dublin-Paris og Dublin-Stockholm, og

— de 11 ruter, hvor den fusionerede enhed ville drive virksomhed sideløbende med charterselskaber: Dublin-Barcelona, Dublin-Faro, Dublin-Gran Canaria, Dublin-Ibiza, Dublin-Lanzarote, Dublin-Málaga, Dublin-Palma, Cork-Barcelona, Cork-Lanzarote, Cork-Málaga og Cork-Palma.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

9. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens vurdering, for så vidt angår fjernelsen af den mest sandsynlige potentielle aktør på de følgende seks ruter: i) *potentielt konkurrerende Ryanair-ruter*: Dublin-Bologna, Dublin-Bordeaux, Cork-Paris/Beauvais, Cork-München/Memmingen, Cork-Birmingham, ii) *potentielt konkurrerende Aer Lingus-rute*: Dublin-Newcastle.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

10. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at de tilsagn, som Ryanair foreslog den 17. oktober 2012, den 7. december 2012, den 15. januar 2013 og den 1. februar 2013 ikke afhjælper de konkurrenceproblemer, som Kommissionen har påpeget, og ikke vil fjerne den betydelige hindring for den effektive konkurrence, som den anmeldte transaktion ville medføre.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

11. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at Flybe-tilsagnene er utilstrækkelige til at afhjælpe alle de konkurrenceproblemer, som Kommissionen har påpeget.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

12. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at IAG-tilsagnene er utilstrækkelige til at imødekomme alle de betænkeligheder ved konkurrencesituationen, som Kommissionen har påpeget.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

13. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den anmeldte transaktion derfor må erklæres uforenelig med det indre marked og med EØS-aftalens funktion i overensstemmelse med fusionsforordningens artikel 2, stk. 3, og artikel 8, stk. 3, samt EØS-aftalens artikel 57.

Et mindretal afholder sig fra at udtale sig.

Høringskonsulentens endelige rapport ⁽¹⁾**Ryanair/Aer Lingus III****(COMP/M.6663)**

(2013/C 216/06)

Baggrund

- (1) Europa-Kommissionen modtog den 24. juli 2012 i overensstemmelse med artikel 4 i fusionsforordningen ⁽²⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved Ryanair Holdings plc gennem et offentligt købstilbud, der blev offentliggjort den 19. juni 2012, erhverver kontrol over hele Aer Lingus Group plc, jf. fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

Klagepunktsmeddelelsen

- (2) Den 29. august 2012 indledte Kommissionen proceduren efter fusionsforordningens artikel 6, stk. 1, litra c), og vedtog en klagepunktsmeddelelse den 13. november 2012. Cirka en måned før fremsendelsen af klagepunktsmeddelelsen, den 17. oktober 2012, fremsendte Ryanair et sæt formelle tilsagn i henhold til fusionsforordningens artikel 8, stk. 2, som Kommissionen besluttede ikke at markteste.
- (3) Aer Lingus, der er målet for det offentlige købstilbud og således den anden implicerede part som omhandlet i artikel 11, litra b), i gennemførelsesforordningen ⁽³⁾, modtog den 21. november 2012 en ikke-fortrolig udgave af klagepunktsmeddelelsen. Selskabet påpegede straks problemer vedrørende affattelsen af hele afsnittet om Ryanairs tilsagn og Kommissionens vurdering heraf. Aer Lingus anmodede om et eksemplar af afsnittet, efter GD Konkurrence havde forkastet det. Efter at have vurderet den begrundede anmodning, bad jeg GD Konkurrence om at tilsende Aer Lingus en ikke-fortrolig udgave af afsnittet i klagepunktsmeddelelsen om Ryanairs tilsagn i medfør af gennemførelsesforordningens artikel 13, stk. 2. GD Konkurrence anmodede herefter Ryanair om at fremsende en mindre redigeret version af det afsnit, der omhandlede tilsagn, og denne blev efterfølgende tilsendt Aer Lingus.
- (4) Ryanair fremsendte sit svar på klagepunktsmeddelelsen den 28. november 2012, og Aer Lingus fremsendte sine bemærkninger den 30. november 2012. Hverken Aer Lingus eller Ryanair anmodede om en formel mundtlig høring.
- (5) Den 14. december 2012 fremsendte Kommissionen en sagsfremstillingsmeddelelse til Ryanair, som Ryanair besvarede den 20. december 2012.

Aktindsigt

- (6) Den anmeldende part fik på anmodning gentagne gange uindskrænket aktindsigt via CD-rom'er fra perioden november 2012 til februar 2013, mens Aer Lingus på anmodning fik aktindsigt i det omfang, dette var nødvendigt for udarbejdelsen af selskabets bemærkninger, og dette skete ligeledes flere gange under proceduren.
- (7) Desuden blev der i denne sag tilrettelagt to datarum vedrørende kvantitative data fra den 21. til den 23. november 2012 og den 27. november 2012. De eksterne økonomiske rådgivere for både Ryanair og Aer Lingus havde separat adgang til disse data, dvs. Kommissionens analyse af korrelationen mellem Ryanairs og Aer Lingus' gennemsnitlige bruttopriser.

Tredjemænd

- (8) Tre konkurrenter til de i fusionen deltagende virksomheder, dvs. International Airlines Group SA, Flybe Group plc og Aer Arran, en lufthavn, dvs. Dublin Airport Authority, og det irske transport-, turisme- og sportsministerium (Irish Department of Transport, Tourism & Sport) havde »tilstrækkelig interesse« i medfør af fusionsforordningens artikel 18, stk. 4, og fik således mulighed for at afgive skriftlige udtalelser i deres egenskab af tredjemænd.

⁽¹⁾ I henhold til artikel 16 og 17 i afgørelse vedtaget af formanden for Europa-Kommissionen af 13. oktober 2011 om høringskonsulentens funktion og kompetenceområde under behandlingen af visse konkurrencesager, EUT L 275 af 20.10.2011, s. 29 (»afgørelse 2011/695/EU«).

⁽²⁾ Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser, EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 802/2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 (EUT L 133 af 30.4.2004, s. 1).

Tilsagn

- (9) For at imødekomme betænkelighederne de i klagepunktsmeddelelsen fremhævede konkurrenceproblemer afgav Ryanair den 7. december 2012, 15. januar og 1. februar 2013 en række reviderede tilsagn, som alle blev markedstestet. Der blev hver gang redegjort for resultaterne af disse markedstests og Kommissionens begrundelse for at forkaste de foreslåede tilsagn på statusmøder, hvoraf det seneste blev afholdt den 12. februar 2013. Endvidere fik Ryanair konsekvent aktindsigt, som gjorde det muligt for selskabet at kontrollere de oplysninger, der lå til grund for Kommissionens standpunkt.

De proceduremæssige rettigheder for den virksomhed, der søges overtaget

- (10) Aer Lingus, som er den virksomhed, der er målet for den fjendtlige overtagelse, klagede over den begrænsede indflydelse, som selskabet havde haft på undersøgelsen, der er af afgørende betydning for selskabets uafhængighed. Selskabet er af den opfattelse, at der meget langt fra har været tale om ligestilling af parterne. Eksempelvis har virksomheden ikke deltaget i proceduren forud for anmeldelsen, den modtog ofte for kraftigt redigerede dokumenter, der var fremsendt af den anmeldende part, den fik ikke centrale dokumenter ved påbegyndelsen af fase II, fik kun begrænset aktindsigt og var udelukket fra dialogen med Kommissionen om afhjælpende foranstaltninger.
- (11) Det er korrekt, at den virksomhed, der er målet, ikke har samme proceduremæssige rettigheder som overtagelsesvirksomhederne. Som Aer Lingus selv erkender, tildeles der i de relevante forordninger kun begrænset indflydelse til andre implicerede parter. Jeg kan således ikke konkludere, at Aer Lingus i den foreliggende sag ikke har været i stand til at udøve de rettigheder effektivt, som er tildelt selskabet i henhold til de gældende forordninger og bedste praksis. Den eneste gang, selskabet henviste en negativ beslutning af processuel karakter til mig med henblik på afgørelse, kunne jeg afgøre spørgsmålet til fordel for Aer Lingus (jf. ovenstående punkt 3).

Udkastet til Kommissionens beslutning

- (12) Det er min opfattelse, at udkastet til beslutning kun vedrører klagepunkter, som sagens parter har haft lejlighed til at udtale sig om. På baggrund af den særdeles følsomme karakter af visse data fra den anden implicerede part og en tredjemand har Kommissionen anmodet om og har modtaget en fuldmagt fra den anmeldende part, som bemyndiger den anmeldende parts eksterne rådgivere til i) på den anmeldende parts vegne at modtage Kommissionens beslutning, der udelukkende meddeles de juridiske rådgivere, og ii) at tilsende Ryanair et eksemplar af denne beslutning, der er blevet redigeret med henblik på at skjule de fortrolige oplysninger. Begge parter er bekendt med denne begrænsede offentliggørelse og har begge givet deres skriftlige samtykke hertil.

Afsluttende bemærkninger

- (13) Overordnet vurderer jeg, at alle deltagerne i proceduren har haft mulighed for effektivt at udøve deres proceduremæssige rettigheder i denne sag.

Bruxelles, den 19. februar 2013.

Michael ALBERS

Resumé af Kommissionens afgørelse
af 27. februar 2013
om en fusions uforenelighed med det indre marked og EØS-aftalen
(Sag COMP/M.6663 — Ryanair/Aer Lingus III)
(meddelt under nummer C(2013) 1106 final)
(Kun den engelske udgave er autentisk)
(EØS-relevant tekst)
(2013/C 216/07)

Den 27. februar 2013 vedtog Kommissionen en afgørelse i en fusionssag i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser ⁽¹⁾, særlig forordningens artikel 8, stk. 3. En ikke-fortrolig udgave af afgørelsens fulde ordlyd kan findes på sagens autentiske sprog på Generaldirektoratet for Konkurrences hjemmeside på følgende adresse:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. PARTERNE

- (1) Ryanair er et lavprislufthavsselskab, der driver direkte, faste ruteflyvninger, hovedsageligt i Europa. Selskabet har en flåde bestående af 294 luftfartøjer og 51 baser fordelt på hele Europa, hvor baserne af størst betydning er London Stansted, Bruxelles Charleroi, Milano Bergamo og Dublin. I IATA-sommersæsonen 2012 drev Ryanair navnlig 62 kortdistanceruter med afgang fra Dublin.
- (2) Aer Lingus er et luftfartsselskab med hjemsted i Irland. Det tilbyder hovedsageligt direkte ruteflyvninger. Aer Lingus har sit primære hjemsted i Dublin lufthavn, hvorfra selskabet driver en væsentlig del af sine ruteflyvninger. I sommersæsonen 2012 drev Aer Lingus (herunder Aer Arann) 66 kortdistanceruter med afgang fra Dublin. Aer Lingus er ikke medlem af en luftfartsalliance og har udviklet en »åben netværksstruktur«, som indebærer en neutralitet, der gør det muligt at indgå partnerskaber på tværs af alliancer og tilbyde forbindelser via store knudepunkter til destinationer i hele verden som supplement til de direkte ruteflyvninger.
- (3) Ryanairs minoritetsandel af Aer Lingus udgør 29,82 % af Aer Lingus' samlede udstedte aktiekapital og gør Ryanair til den største aktionær i Aer Lingus. Den irske stat (finansministeriet) er den næststørste aktionær med en andel på ca. 25,1 %.

II. TRANSAKTIONEN

- (4) Den 24. juli 2012 modtog Europa-Kommissionen i overensstemmelse med fusionsforordningens artikel 4 en

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1 (»fusionsforordningen«). Med virkning fra 1. december 2009 er der ved traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»TEUF«) foretaget visse ændringer, f.eks. er »Fællesskabet« erstattet af »Unionen« og »fælles marked« af »indre marked«. Terminologien i TEUF anvendes igennem hele denne afgørelse.

anmeldelse af en planlagt fusion (»transaktionen«), hvorved selskabet Ryanair Holdings plc (»Ryanair«, Irland) gennem et offentligt købstilbud fremsat den 19. juni 2012 erhverver kontrol over hele Aer Lingus Group plc (»Aer Lingus«, Irland), jf. fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

III. RESUMÉ

- (5) Efter fase 1-markedsundersøgelsen konkluderede Kommissionen, at transaktionen faldt inden for fusionsforordningens anvendelsesområde, men rejste alvorlig tvivl med hensyn til foreneligheden med det indre marked og EØS-aftalen. Som et resultat heraf indledte Kommissionen den 29. august 2012 procedurer i henhold til fusionsforordningens artikel 6, stk. 1, litra c).
- (6) Fase 2-markedsundersøgelsen bekræftede, at der var tale om konkurrenceproblemer på en række markeder, hvilket førte til udfærdigelsen af en klagepunktsmeddelelse den 13. november 2012. Parterne havde mulighed for at fremsætte deres synspunkter i et skriftligt svar på klagepunktsmeddelelsen. Den 14. december 2012 sendte Kommissionen en sagsfremstillingsmeddelelse, som Ryanair besvarede den 20. december 2012.

- (7) Den 17. oktober 2012 afgav Ryanair den første række formelle tilsagn i medfør af fusionsforordningens artikel 8, stk. 2. Kommissionen besluttede, at ingen af markedsundersøgelserne var sikre, da tilsagnene af 17. oktober 2012 ikke omfattede alle de ruter, hvorom det i klagepunktsmeddelelsen foreløbig var konkluderet, at transaktionen i væsentlig grad ville hindre en effektiv konkurrence.

- (8) Den 7. december 2012 indsendte Ryanair et revideret forslag til tilsagn. Efter indsendelsen af disse tilsagn gennemførte Kommissionen en markedsundersøgelse. I kølvandet på resultaterne af markedsundersøgelsen indsendte Ryanair den 15. januar 2013 en modificeret række tilsagn. På baggrund af resultaterne af den anden markedsundersøgelse indsendte Ryanair den 1. februar 2013 et revideret sæt tilsagn (herefter benævnt »det endelige sæt tilsagn«). Der blev gennemført en tredje markedsundersøgelse.
- (9) Markedsundersøgelsen viste, at det endelige sæt tilsagn, som Ryanair havde afgivet, ikke var tilstrækkeligt til at afhjælpe den konstaterede væsentlige hindring for en effektiv konkurrence.
- (10) Den 27. februar 2013 vedtog Kommissionen en afgørelse i henhold til artikel 8, stk. 3, i fusionsforordningen om transaktionens uforenelighed med det indre marked og EØS-aftalen (herefter benævnt »afgørelsen«).

IV. BEGRUNDELSE

A. De relevante produktmarkeder

- (11) Ryanair og Aer Lingus tilbyder begge ruteflyvning med passagerer inden for EØS, og deres aktiviteter overlapper hinanden på 46 ruter til/fra Irland. Ingen andre markeder end dem, der vedrørte lufttransport af passagerer, blev påvirket af transaktionen.

1. Den traditionelle fremgangsmåde »afgangssted/ankomststed« (A&A-par)

- (12) I overensstemmelse med sin beslutningspraksis vurderede Kommissionen transaktionen på basis af fremgangsmåden kaldet »point of origin/point of destination (O&D) city-pair approach« (transaktion opdelt på basis af bypar, der udgør ruternes afgang- og ankomstlufthavn (A&A)), hvoraf substitutionsmulighederne på efterspørgselssiden fremgik. Som følge heraf blev hver enkelt kombination af afgang- og ankomstlufthavne anset for at være et særskilt marked.
- (13) Desuden fandt Kommissionen i den foreliggende sag, at transitpassagerer ikke var omfattet af det samme marked som A&A-passagerer, og at det ikke var hensigtsmæssigt at definere et overordnet marked for kortdistanceflyvninger fra/til Irland i lyset af de begrænsede substitutionsmuligheder på efterspørgselssiden mellem forskellige A&A. Kommissionen fandt heller ikke, at transitpassagerer var »destinationsufølsomme kunder«, da det for langt de fleste passagerer forholdt sig således, at en flyvning fra Irland til en given destination ikke blot kunne substitueres med en flyvning til en anden destination.

2. Substituerbarhed for lufthavne

- (14) I overensstemmelse med sin hidtidige beslutningspraksis undersøgte Kommissionen i forbindelse med kortlæg-

ningen af de relevante A&A-markeder for ruteflyvninger, om passagererne kunne anse flyvninger fra eller til lufthavne med tilstrækkeligt sammenfaldende opland for at være indbyrdes substituerbare.

- (15) I sin vurdering af lufthavnes substituerbarhed støttede Kommissionen sig til følgende kvalitative og kvantitative dokumentationskilder: i) Kommissionens tidligere praksis og især 2007-beslutningen, hvori substituerbarheden for lufthavne til og fra Irland blev vurderet indgående, ii) en »regel« om, at en lufthavns opland kan nås inden for 100 km eller med en times kørsel til det relevante bycentrum, med henblik på at fastslå, om lufthavne umiddelbart forekommer at være substituerbare, iii) resultatet af markedsundersøgelsen, iv) Aer Lingus' og Ryanairs adfærd med hensyn til prisovervågning, v) den måde, hvorpå Ryanair har markedsført sine tjenesteydelser, og vi) en korrelationsanalyse af priserne, der kvantitativt underbyggede Kommissionens konklusioner om markedsdefinition. Kommissionen drog sine konklusioner ved at sammenholde de forskellige dokumentationskilder.

- (16) I nærværende sag var det relevant at undersøge substituerbarheden for ruteflyvninger fra forskellige lufthavne af tre årsager: i) med henblik på at fastslå, hvorvidt parternes aktiviteter overlapper hinanden, ii) med henblik på at vurdere konkurrencepresset på luftfartsselskaber, der driver virksomhed i andre lufthavne, og iii) med henblik på at vurdere markedsadgangen i de relevante øvrige lufthavne.

- (17) Ryanairs aktiviteter overlappede Aer Lingus' aktiviteter på 16 ruter⁽¹⁾, hvor Aer Lingus og Ryanair flyver mellem de samme to lufthavne, og hvor spørgsmålet om substituerbarhed for lufthavne ikke var aktuelt, idet der ikke var identificeret andre relevante lufthavne.

- (18) På yderligere 10 ruter⁽²⁾, flyver Ryanair og Aer Lingus til samme lufthavn (»lufthavnspar«-metoden), selv om der var mere end én lufthavn i oprindelses- eller bestemmelsesbyen. For nogle ruter forholdt det sig sådan, at den anden lufthavn også blev betjent af en af parterne eller af et andet luftfartsselskab. Med hensyn til disse ruter var substituerbarheden for lufthavne særlig relevant i forbindelse med vurderingen af adgangsmulighederne for parternes potentielle konkurrenter. Da Kommissionen imidlertid ikke konstaterede nogen adgangs-/udvidelsesplaner, som ville føre til en rettidig, sandsynlig og tilstrækkelig adgang/udvidelse, der ville fjerne de konkurrenceproblemer, som var identificeret angående de relevante ruter, var det ikke nødvendigt at drage en endelig konklusion, om hvorvidt substituerbarheden for disse lufthavne med hensyn til ruterne fra Dublin, Cork and Shannon var relevant.

⁽¹⁾ Dublin-Berlin, Dublin-Budapest, Dublin-Faro, Dublin-Fuerteventura, Dublin-Gran Canaria, Dublin-Ibiza, Dublin-Lanzarote, Dublin-Madrid, Dublin-Málaga, Dublin-Marseille, Dublin-Nice, Dublin-Palma, Cork-Málaga, Cork-Faro, Cork-Lanzarote, Cork-Palma.

⁽²⁾ Dublin-Barcelona El Prat/Girona/Reus, Dublin-Alicante/Murcia, Dublin-Tenerife Syd/Tenerife Nord, Dublin-Manchester/Liverpool/Leeds Bradford, Dublin-London Heathrow/Gatwick/Luton/Stansted/City/Southend, Cork-London Heathrow/Gatwick/Stansted, Dublin-Birmingham/East Midlands, Dublin-Edinburgh/Glasgow, Cork-Alicante/Murcia, Cork-Tenerife Syd/Tenerife Nord.

(19) På 19 ruter («bypar») ⁽¹⁾ flyver Ryanair og Aer Lingus fra Irland til forskellige bestemmelseslufthavne. For så vidt angår disse ruter var substituerbarheden for lufthavne relevant for at fastslå, hvorvidt parternes aktiviteter overlappede hinanden. I afgørelsen foretages en vurdering af substituerbarheden for en væsentlig andel af Aer Lingus' og Ryanairs passagerer, der rejser fra/til 17 lufthavne ⁽²⁾ til/fra Dublin, Cork, Shannon eller Knock.

(20) Med hensyn til den sidste tilbageværende rute, nemlig Dublin-Bristol/Cardiff/Exeter, var spørgsmålet om substituerbarhed for lufthavne kun relevant i forbindelse med udredningen af, hvorvidt parterne ville blive udsat for konkurrencepres som følge af flyvninger fra Exeter til Dublin (da parterne flyver til samme lufthavn (Bristol), var spørgsmålet ikke relevant i forbindelse med vurderingen af, om tjenesterne overlappede hinanden).

(21) I afgørelsen blev det konkluderet, at følgende lufthavne er substituerbare på ruterne til/fra Dublin, Cork, Shannon eller Knock, mens spørgsmålet om, hvorvidt direkte rute-flyvninger mellem Dublin eller Cork, hvor relevant, og nogle ⁽³⁾ lufthavnspar tilhører det samme marked, lades åbent, da det ikke havde indvirkning på konkurrencevurderingen:

Barcelona El Prat, Girona og Reus	London-lufthavnene (Heathrow, Gatwick, Stansted, Luton og City)	Stockholm Arlanda og Skavsta
Bilbao og Santander	Manchester og Liverpool (til Cork og Shannon)	Toulouse og Carcassonne
Birmingham og East Midlands (til Knock)	Milano Linate, Malpensa og Bergamo	Venedig og Treviso

⁽¹⁾ Dublin-Bilbao/Santander, Dublin-Bruxelles/Charleroi, Dublin-Milano Malpensa/Milano Linate/Bergamo, Dublin-Frankfurt/Frankfurt Hahn, Dublin-Rom Ciampino/Rom Fiumicino, Dublin-Wien/Bratislava, Dublin-Paris CDG/Paris Beauvais/Orly, Dublin-Toulouse/Carcassonne, Dublin-Glasgow/Prestwick, Dublin-Venedig/Treviso, Dublin-München/Memmingen, Dublin-Warszawa/Warszawa-Modlin, Dublin-Stockholm Arlanda/Skavsta, Cork-Barcelona El Prat/Girona/Reus, Cork-Manchester/Liverpool/Leeds Bradford, Knock-Birmingham/East Midlands, Knock-London Heathrow/Gatwick/Luton/Stansted/City/Southend, Shannon-Manchester/Liverpool/Leeds Bradford, Shannon-London Heathrow/Gatwick/Luton/Stansted/City/Southend.

⁽²⁾ Bemærk, at selv om der er 19 ruter, hvor spørgsmålet om substituerbarhed for lufthavne var relevant, er der kun 17 lufthavnspar. Det drejer sig om: Barcelona El Prat, Girona og Reus; Bilbao og Santander; London-lufthavnene (Heathrow, Gatwick, Stansted, Luton og City); Stockholm Arlanda og Skavsta; Manchester, Liverpool og Leeds Bradford (til Cork og Shannon); Toulouse og Carcassonne; Birmingham og East Midlands (til Knock); Milano Linate, Malpensa og Bergamo; Venedig og Treviso; Bruxelles og Charleroi; München og Memmingen; Wien og Bratislava; Glasgow og Prestwick; Paris CDG, Beauvais og Orly; Warszawa og Modlin; Frankfurt og Hahn; Rom Fiumicino og Ciampino.

⁽³⁾ London Southend og London-lufthavnene, Edinburgh og Glasgow, Manchester, Liverpool, Leeds Bradford (til Dublin), Birmingham og East Midlands (til Dublin), Bristol/Cardiff/Exeter, Alicante og Murcia, Tenerife Nord/Syd.

Bruxelles og Charleroi	München og Memmingen	Wien og Bratislava
Glasgow og Prestwick	Paris CDG, Beauvais og Orly	Warszawa og Modlin
Frankfurt og Hahn	Rom Fiumicino og Ciampino	

3. Marked for direkte flyvninger og indirekte flyvninger

(22) Ifølge Kommissionens hidtidige beslutningspraksis afhænger graden af indirekte flyvningers substituerbarhed i forhold til direkte flyvninger i det store og hele af flyvetiden. Som hovedregel udøver indirekte flyvninger et større konkurrencepres på direkte flyvninger, jo længere flyvetiden er.

(23) Kommissionen vurderede, at eftersom de ruter, hvor tjenesterne overlapper hinanden, er kortdistanceruter (dvs. med en flyvetid på under seks timer) eller mellemdistanceruter (ruter med en flyvetid på over tre timer, hvor direkte flyvninger normalt ikke muliggør returflyvning samme dag), er det usandsynligt, at indirekte flyvninger udøver et konkurrencepres på direkte flyvninger. I afgørelsen konkluderes det imidlertid, at spørgsmålet om, hvorvidt indirekte flyvninger ville tilhøre det samme marked, kan lades åbent, da det i sidste ende ikke ville ændre konkurrencevurderingens resultat.

4. Sondring mellem passagergrupper

(24) I 2007-beslutningen konkluderede Kommissionen, at det ikke var formålstjenligt at definere særskilte markeder for forskellige passagerkategorier, hvilket navnlig byggede på den konklusion, at ingen af de to luftfartsselskaber sondrede mellem passagertyper ved kun at vælge metoden med envejsbilletter med begrænsning på kortdistanceruter. Ryanair, Aer Lingus og langt størstedelen af respondenterne i markedsundersøgelsen nåede samme konklusion i den foreliggende sag.

(25) Kommissionen konkluderede, at det ikke var formålstjenligt at definere særskilte markeder for forskellige passagerkategorier, uanset om det drejede sig om en sondring mellem tidsfølsomhed kontra tidsufølsomhed, forretningsrejsende kontra feriepassagerer eller en sondring i forhold til tiden mellem bestilling og afrejse.

5. Substituerbarhed mellem charterflyvninger og rute-flyvninger

(26) Ryanair gjorde gældende, at charterselskaber på navnlig ferieruter udøvede et væsentligt konkurrencepres på parternes tjenester. Desuden påpegede Ryanair, at faldet i antallet af charterrejser med afgang fra Irland var en direkte konsekvens af Ryanairs udvidelse med adskillige charterlignende ruter.

(27) I overensstemmelse med sin hidtidige beslutningspraksis sondrede Kommissionen mellem tre former for charteraktiviteter:

i) *Salg af pakkerejser*. Salget af sæder som led i »pakkerejser« kunne ikke anses for at være substituerbart med sæder på ruteflyvninger, der tilbydes af Ryanair og Aer Lingus på de berørte ruter. Denne konklusion blev fremført af hovedparten af respondenterne i markedsundersøgelsen. De fleste passagerer køber udelukkende sæder og ikke pakkerejser.

ii) *Salg af sæder til rejsearrangører*. Set fra efterspørgselsiden er dette marked et marked, der går ud over markedet for salg af sæder til enkeltpersoner, og kendetegnes således af andre konkurrenceforhold. Kommissionen fastholdt derfor den konklusion, som den tidligere var nået frem til, nemlig at »engros«-salg af blokke af sæder til rejsearrangører ikke tilhører samme marked som ruteflyvninger til slutbrugere.

iii) *»Kun fly«-salg til slutbrugere*. Kommissionen mener, at charterselskabernes kun fly-salg på samme A&A-rute svarer til salget af pladser på rutefly. Nogle af respondenterne i markedsundersøgelsen påpegede imidlertid, at charterflyvninger er af en ringere kvalitet sammenlignet med ruteflyvninger, hvilket ikke mindst skyldes den begrænsede kapacitet med hensyn til kun flypladser og den begrænsede synlighed over for forbrugerne (ud over hyppigheden og rejsens pris). Under alle omstændigheder konkluderes det i afgørelsen, at spørgsmålet kan lades åbent, da det i sidste ende ikke ville ændre udfaldet af konkurrencevurderingen.

B. Vurdering af konkurrencesituationen

1. Generel ramme

(28) Kommissionen analyserede ændringerne i markedsforholdene siden 2007. Overordnet set syntes de væsentligste ændringer at være: i) den finansielle og økonomiske krise, der siden 2008 har berørt mange medlemsstater, herunder Irland, ii) den yderligere konsolidering af lufttransportsektoren, iii) nedgangen i antallet af ruteflyselskaber med afgang fra lufthavnen i Dublin, iv) det stigende antal ruter, hvor Ryanair og Aer Lingus konkurrerer, sammenholdt med 2007-beslutningen, og koncentrationsniveauet, v) nedgangen i drift af charterselskaber med afgang fra Dublin, vi) udviklingen af ny infrastruktur i lufthavnen i Dublin.

2. Behandling af Aer Arann

(29) Kommissionen anså Aer Arann for at være en konkurrent i forhold til Ryanair, men ikke i forhold til Aer Lingus. Aer Arann er faktisk tæt knyttet til og afhængig af Aer Lingus som følge af franchiseaftalen. I konkurrencevurderingen blev Aer Aranns (der drives under Aer Lingus' regionale mærke) markedsandele derfor tillagt Aer Lingus.

3. Markedsandele og koncentrationsniveauer

(30) Parterne ville have meget store markedsandele på alle 46 ruter, hvorpå deres aktiviteter overlapper hinanden.

(31) Transaktionen ville skabe et monopol på 28 ruter: Dublin-Alicante/Murcia, Dublin-Berlin, Dublin-Bilbao/Santander, Dublin-Birmingham/East Midlands, Dublin-Bruxelles/Charleroi, Dublin-Budapest, Dublin-Edinburgh/Glasgow, Dublin-Fuerteventura, Dublin-Glasgow/Prestwick, Dublin-Manchester/Liverpool/Leeds, Dublin-Marseille, Dublin-Milano/Bergamo, Dublin-Nice, Dublin-Rom, Dublin-Tenerife, Dublin-Toulouse/Carcassonne, Dublin-Venedig/Treviso, Dublin-Wien/Bratislava, Dublin-Warszawa/Modlin, Cork-Alicante, Cork-Faro, Cork-London, Cork-Manchester/Liverpool, Cork-Tenerife, Knock-Birmingham/East Midlands, Knock-London, Shannon-Manchester/Liverpool og Shannon-London.

(32) På 18 ruter, der overlapper hinanden, ville den fusionerede enhed drive virksomhed sideløbende med andre luftfartselskaber.

(33) På 11 af disse 18 ruter er det andet luftfartsselskab eller de andre luftfartsselskaber et charterselskab. Parternes samlede markedsandel på hver af disse ruter ville overstige 80 %.

(34) På seks af de 18 ruter er parternes konkurrenter selskaber med rutebetjening, hvis forretningsmodel adskiller sig fra parternes. På de seks ruter vil Ryanairs og Aer Lingus' samlede markedsandel overstige 50 %.

(35) På den sidste tilbageværende rute, dvs. Dublin-Bristol/Car diff/Exeter, er parternes konkurrent, hvis flyvningerne mellem Dublin og Exeter tilhører det relevante marked, Flybe, som er et regionalt selskab med rutebetjening med en begrænset markedsandel på mellem (5-10 %) ⁽¹⁾.

4. Tæt konkurrence mellem Ryanair og Aer Lingus

(36) Kommissionens undersøgelse viste, at Ryanair og Aer Lingus konkurrerer aktivt på alle de overlappende ruter.

(37) På hovedparten (28 af 46) af de overlappende ruter er Ryanair og Aer Lingus de eneste luftfartsselskaber. På disse ruter er Ryanair og Aer Lingus i sagens natur hinandens nærmeste konkurrenter.

(38) Selv på de ruter, hvor Ryanair og Aer Lingus har en eller flere konkurrenter, er parterne oftest langt de største konkurrenter, hvilket bl.a. fremgår af den væsentlige forskel i markedsandele mellem konkurrenten eller konkurrenterne og hver af parterne. Parterne er hinandens nærmeste konkurrenter, når man også tager højde for de ruter, hvor et charterselskab driver virksomhed, hvor parterne hver især er langt den største konkurrent.

⁽¹⁾ Denne rute ville imidlertid blive monopoliseret, hvis markedet kun omfattede flyvninger mellem lufthavnene i Dublin og Bristol.

(39) Desuden har Ryanair og Aer Lingus tilsvarende forretningsmodeller, som adskiller dem fra de fleste af deres konkurrenter. Både Ryanair og Aer Lingus tilbyder (hovedsagelig) direkte tjenester, som adskiller sig fra ruteselskabers »transitorienterede« tjenester. De anvender begge prisfastsættelsesmodeller baseret på enkeltbilletter, har én klasse om bord på deres kortdistanceflyvninger, og hovedparten af deres bestillinger gennemføres på deres websted i stedet for gennem rejsearrangører i modsætning til ruteluftfartsselskaber. I modsætning til andre konkurrenter nyder Ryanair og Aer Lingus desuden godt af den udtalte mærkegenkendelse i Irland, og de har begge væsentlige baser i Irland, herunder især i lufthavnen i Dublin.

(40) I Kommissionens regressionsanalyse blev det bekræftet, at der foreligger en betydelig konkurrencemæssig interaktion mellem Ryanair og Aer Lingus.

(41) I afgørelsen konkluderes det, at Aer Lingus og Ryanair er meget tætte, hvis ikke hinandens nærmeste, konkurrenter på alle de overlappende ruter. Transaktionen ville derfor medføre en fjernelse af dette meget tætte konkurrenceforhold og af det meget væsentlige konkurrencepres, som begge luftfartsselskaber indbyrdes udøver inden transaktionen. Kundernes valg af rejsealternativer ville blive mindsket betydeligt, og det er usandsynligt, at konkurrenter ville være i stand til at presse det fusionerede selskab tilstrækkeligt med hensyn til selskabets markedsadfærd, især for så vidt angår prisfastsættelse.

5. Adgang/Adgangshindringer

(42) I Kommissionens undersøgelse blev det bekræftet, at der er store adgangshindringer, der ville vanskeliggøre enhver ny adgang til de ruter, hvor parternes aktiviteter overlapper hinanden.

(43) Disse adgangshindringer vedrørte Ryanairs og Aer Lingus' stærke markedspositioner i Irland og særlig følgende faktorer:

- i) parternes stærke markedsposition i Dublin, Cork og Shannon som følge af deres etablerede baser
- ii) det fusionerede selskab ville have de to stærkeste mærker i Irland og en ny deltager ville skulle bruge ikke ubetydelig tid og investeringer til at opbygge sit mærke. Faktisk ville den fusionerede enhed i overensstemmelse med den annoncerede strategi med to mærker have en stærk markedsposition inden for to forskellige markedssegmenter (nemlig i lavprissegmentet med de laveste priser samt i segmentet med en højere service). Denne adgangshindring var lige relevant for ruter til og fra Dublin, Shannon, Cork og Knock
- iii) frygten for aggressiv gengældelse fra den fusionerede enheds side i tilfælde af adgang. Denne adgangshindring var lige relevant for ruter til og fra Dublin, Shannon, Cork og Knock,

iv) det forhold, at nye deltagere kan støde på vanskeligheder med at opnå slot-tider og standpladser i spidsbelastningsperioder tidligt om morgenen i lufthavnen i Dublin. Endvidere vil kapacitetspresset i visse bestemmelseslufthavne bidrage til de allerede store adgangs-hindringer

v) lufthavnsafgifterne og -skatterne i Dublin lufthavn ville sandsynligvis afskrække nyttilkomne fra at åbne ruter fra eller til Dublin

vi) det irske marked anses ikke af mange konkurrenter for at være et attraktivt marked, og den økonomiske afmatning i Irland (men ligeledes i andre medlemsstater, som f.eks. Spanien) har yderligere forringet det irske markeds tiltrækningskraft i forhold til 2007

vii) endelig parternes evne til at påvirke beslutningstagningen i de irske lufthavne for så vidt angår f.eks. spørgsmål om samordning af slot-tider (i Dublin), operationelle spørgsmål, anvendelsen og udviklingen af lufthavnsinfrastrukturen i lufthavnene i Dublin, Cork og Shannon.

(44) Konklusionen om, at adgangshindringerne i dette tilfælde er store, blev underbygget af det forhold, at der i de senere år kun har været få nyttilkomne (fra luftfartsselskaber ud over Ryanair og Aer Lingus) på de overlappende ruter.

6. Former for adgang/udvidelse

(45) Resultaterne af markedsundersøgelsen viste, at en nyttilkommen ville skulle etablere en base i hver af de respektive lufthavne for at blive en effektiv konkurrent til den fusionerede enhed i lufthavnene i både Dublin, Cork og Shannon. Uden et stort antal ruter at fordele disse faste omkostninger på, ville det være vanskeligt at opnå samme omkostningseffektivitet som både Ryanair og Aer Lingus. Desuden gør en base det muligt at have en interessant tidsplan med tidlige morgenaftage og sene aftenankomster og tilstrækkelige flyvninger samt en dertilhørende tilstedeværelse på markedet og anseelse knyttet til mærket.

(46) I afgørelsen konkluderes det, at en base i Irland (særlig i Dublin) således ville synes at være af afgørende betydning for luftfartsselskabers tilvejebringelse af tilstrækkelig dækning af det irske marked og udøvelse af et passende konkurrencepres på den fusionerede enhed.

7. Aktuelle og potentielle konkurrenters adgangsplaner

(47) Kommissionen analyserede, hvorvidt potentielle konkurrenter ville have individuelle eller samlede adgangs- og udvidelsesplaner, som ville være tilstrækkelige til at modvirke transaktionens konkurrencebegrænsende indvirkning på de pågældende ruter.

(48) I nærværende sag ville konkurrerende adgang desuden skulle etableres på 32 overlappende ruter, hvor Ryanair har baser i begge ender af ruterne. Adgang under disse omstændigheder syntes at være endnu mere vanskelig. Ifølge hovedparten af konkurrenterne ville muligheden for adgang alene ikke disciplinere den fusionerede enhed efter transaktionens gennemførelse.

(49) I afgørelsen konkluderes det, at transaktionens konkurrencebegrænsende virkninger ikke ville blive tilstrækkelig kompenseret af adgang på en isoleret rute eller en udvidet adgang etableret af luftfartsselskaber, der beflyver nogle ruter til og fra deres hjemmebaser.

8. Faktisk konkurrence ⁽¹⁾

(50) I afgørelsen konkluderes det, at transaktionen sandsynligvis ville hæmme en effektiv konkurrence væsentligt, særlig som følge af at der ville blive skabt en dominerende stilling på de følgende 28 ruter, hvor den fusionerede enhed ville få monopol efter transaktionens gennemførelse: Dublin-Alicante/Murcia, Dublin-Berlin, Dublin-Bilbao/Santander, Dublin-Birmingham/East Midlands, Dublin-Bruxelles, Dublin-Budapest, Dublin-Edinburgh/Glasgow, Dublin-Fuerteventura, Dublin-Glasgow/Prestwick, Dublin-Manchester/Liverpool/Leeds, Dublin-Marseille, Dublin-Milano, Dublin-Nice, Dublin-Rom, Dublin-Tenerife, Dublin-Toulouse/Carcassonne, Dublin-Venedig/Treviso, Dublin-Wien/Bratislava, Dublin-Warszawa/Modlin, Cork-Alicante, Cork-Faro, Cork-London, Cork-Manchester/Liverpool, Cork-Tenerife, Knock-Birmingham/East Midlands, Knock-London, Shannon-Manchester/Liverpool og Shannon-London.

(51) I afgørelsen konkluderes det, at transaktionen sandsynligvis vil hæmme en effektiv konkurrence væsentligt som følge af, at der ville blive skabt en dominerende stilling på de følgende syv ruter, som beflyves af andre selskaber med rutebetjening: Dublin-Bristol/Cardiff/Exeter (uanset den præcise markedsdefinition), Dublin-Frankfurt, Dublin-London, Dublin-Madrid, Dublin-München, Dublin-Paris og Dublin-Stockholm. Desuden er det også sandsynligt, at transaktionen vil resultere i en fjernelse af det meget tætte konkurrenceforhold mellem Ryanair og Aer Lingus og således fjerne det betydelige konkurrencepres, som begge luftfartsselskaber udøver på hinanden inden transaktionen på hver af disse ruter. Kundernes rejsealternativer ville derfor blive væsentlig mindsket, og det er usandsynligt, at de(n) øvrige konkurrent(er), der er aktiv(e), på hver af disse ruter, ville kunne udøve et tilstrækkeligt pres på den fusionerede enheds markedsadfærd, navnlig med hensyn til prisfastsættelse på hver af disse ruter.

(52) I afgørelsen konkluderes det, at transaktionen sandsynligvis ville hæmme en effektiv konkurrence væsentligt, særlig som følge af at der ville blive skabt en dominerende stilling på de følgende 11 ruter, som beflyves af charterselskaber: Dublin-Barcelona, Dublin-Faro, Dublin-Gran Cana-

ria, Dublin-Ibiza, Dublin-Lanzarote, Dublin-Málaga, Dublin-Palma, Cork-Barcelona, Cork-Lanzarote, Cork-Málaga og Cork-Palma. Desuden er det også sandsynligt, at transaktionen vil resultere i en fjernelse af det meget tætte konkurrenceforhold mellem Ryanair og Aer Lingus og således fjerne det betydelige konkurrencepres, som begge luftfartsselskaber udøver på hinanden inden transaktionen på disse ruter. Kundernes rejsealternativer ville derfor blive mindsket betydeligt, og det er usandsynligt, at charterluftfartsselskaber ville være i stand til at presse den fusionerede enheds markedsadfærd tilstrækkeligt, navnlig med hensyn til prisfastsættelse, på disse ruter.

9. Potentiel konkurrence

(53) Konkurrencen på de ruter, som aktuelt beflyves af både Ryanair og Aer Lingus med afgang fra Dublin, Shannon og Cork, hvor begge luftfartsselskaber har baser, kan ikke ansues isoleret. En sådan isoleret analyse ville forudsætte, at de respektive produktmarkeder var fuldstændig uafhængige af hinanden. Begge luftfartsselskaber har den nødvendige fleksibilitet, der gør det muligt at ændre og tilføje ruter fra deres eksisterende baser i disse lufthavne som reaktion på ændringer i konkurrencestrukturen for de forskellige ruter, der beflyves med afgang fra deres baser. Analysen skal derfor ligeledes være dynamisk i vurderingen af, i hvilket omfang fjernelsen af et luftfartsselskabs nærmeste og væsentligste konkurrent kan fjerne den potentielle konkurrence, som ville have presset Ryanair og Aer Lingus, hvis transaktionen ikke blev gennemført.

(54) I Kommissionens analyse blev det påpeget, at Ryanair og Aer Lingus udøver et potentielt konkurrencepres på hinanden som følge af det dynamiske adgangsmønster i den indbyrdes konkurrence og den meget begrænsede indvirkning, som andre luftfartsselskabers adgang har på parterne.

(55) Idet der følges en forsigtig tilgang konkluderes det i afgørelsen, at transaktionen sandsynligvis ville føre til, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt, særlig som følge af skabelsen eller styrkelsen af en dominerende stilling, ved fjernelsen af den mest troværdige potentielle aktør på de følgende seks ruter: i) Potentielt konkurrerende Ryanair-ruter: Dublin-Bologna, Dublin-Bordeaux, Cork-Paris/Beauvais, Cork-München/Memmingen, Cork-Birmingham, ii) potentielt konkurrerende Aer Lingus-rute: Dublin-Newcastle.

C. Effektivitet

(56) Ryanair gjorde gældende, at transaktionen ville skabe en betydelig effektivitet, der ville være til gavn for alle kunder. Ryanair ville anvende sine kompetencer med hensyn til omkostningsreduktion til at øge Aer Lingus' effektivitet, sænke selskabets omkostninger og priser samt forbedre Aer Lingus' konkurrenceevne i forhold til andre luftfartsselskaber i de primære lufthavne.

⁽¹⁾ Kommissionen konkluderede, at alle de ruter, som parterne ville nedlægge efter offentliggørelsen af transaktionen, ikke er transaktionsspecifikke og ikke ville blive vurderet som en overlapning mellem parternes flyvninger i konkurrencevurderingen. Det drejer sig om disse ruter: Dublin-Krakow, Dublin-Verona, Dublin-Vilnius.

- (57) Ryanair tilvejebragte ikke relevante oplysninger med henblik på at dokumentere, at denne effektivitet kunne efterprøves, var fusionsspecifik og sandsynligvis ville komme kunderne til gode, og Kommissionen har heller ikke fundet dokumentation, der kan efterprøves, for at Ryanair vil kunne mindske Aer Lingus' omkostninger, uden at dette vil afstedkomme besparelser inden for andre elementer, som var fordelagtige for kunderne, såsom kvaliteten af service eller lufthavnens placering. Desuden ville en række effektiviseringstiltag, som Ryanair havde gjort gældende, sandsynligvis ikke være fusionsspecifikke (såsom reduktion i personaleomkostninger, brændstofudgifter og distributionsomkostninger).
- (58) De påståede effektivitetsgevinster opfyldte derfor ikke de tre kumulative betingelser, der er fastlagt i rammebestemmelserne for horisontale fusioner. I lyset af den usædvanligt store samlede markedsandel og manglende rettidig, tilstrækkelig og sandsynlig adgang, forekom det desuden at være usandsynligt, at nogen form for tilstrækkelig afsmitning af påståede effektivitetsgevinster på forbrugerne ville finde sted.

D. Tilsagn

1. Beskrivelse af den endelige række tilsagn

1.1. Frasalg af Aer Lingus' operationer på 43 overlappende ruter til Flybe

- (59) Ryanair tilbød at overføre et nyt og selvstændigt selskab til Flybe (herefter benævnt den frasolgte virksomhed, der muligvis vil blive benævnt »Flybe Ireland«), hvortil Ryanair ville overføre en række aktiver, herunder f.eks. en kontantbeholdning på 100 millioner EUR, mindst ni lejede Airbus A 320, slot-tider i lufthavne (på afgangstedet og ankomststedet), personale, vederlagsfri, ikke-eksklusiv, uoverdragelig licens, der ikke kan meddeles i underlicens, til »Aer Lingus«-varemærket for en periode på tre år. Dette varemærke ville blive anvendt sammen med mærket »Flybe«.
- (60) Ryanair gav tilsagn om i samråd med Flybe at udarbejde en forretningsplan for den frasolgte virksomhed for det første år, som afspejlede et nærmere aftalt budgetteret årligt overskud før skat.
- (61) Flybe ville følge en aftalt flyveplan på 43 ruter i en periode på mindst seks IATA-sæsoner. Under forudsætning af, at den totale ugentlige frekvens pr. sæson, der var planlagt af den frasolgte virksomhed på alle ruter til/fra Irland forblev uændret, var Flybe kun forpligtet til at planlægge flyvninger på: i) 90 % af Flybe-ruterne i den tredje og fjerde IATA-sæson af de første seks IATA-sæsoner, og ii) 85 % af Flybe-ruterne i den femte og sjette IATA-sæson af de første seks IATA-sæsoner.
- (62) I tilfælde af misbrug af slot-tider blev der indført en sanktionsmekanisme med en glidende skala, der afspejlede rutens betydning, og hvor sanktionerne formindskedes progressivt i løbet af de første seks IATA-sæsoner.
- (63) I løbet af de første seks IATA-sæsoner ville Flybe etablere en base i Dublin Airport og ville operationelt etablere en base for et luftfartøj i lufthavnen i Cork.
- (64) I løbet af de første tre IATA-sæsoner ville velkomstbilledet på Aer Lingus' websted være delt i to og indeholde en angivelse af varemærket og logoet for henholdsvis Aer Lingus og den frasolgte virksomhed, og begge ville være markeret med et hyperlink, som førte til det respektive websted med bestillingsfunktion. Efter de første tre IATA-sæsoner ville der blive placeret et banner øverst på Aer Lingus' websted med et hyperlink til den frasolgte virksomheds websted.
- (65) Med hensyn til seks ruter, der beflyves af Aer Arann, var det hensigten, at Flybe skulle opfylde sin forpligtelse til at beflyve disse ruter ved at indtræde i Aer Aranns franchiseaftale eller ved at indgå en ny franchiseaftale med Aer Arann.

1.2. Frasalg til IAG (British Airways) af slot-tider på tre overlappende ruter til London

- (66) I seks IATA-sæsoner garanterede Ryanair, at IAG ville beflyve ruterne Dublin-London, Cork-London og Shannon-London ved anvendelse af Airbus A319 eller et tilsvarende luftfartøj og ved anvendelse af sine egne slot-tider sammen med de slot-tider, som Ryanair havde frasolgt:
- i) IAG og Ryanair ville have indgået en Gatwick Lease Agreement (lejeaftale) eller en Heathrow-Gatwick Transfer Agreement (overførselsaftale) afhængig af, hvorvidt og hvornår den såkaldte Heathrow Transfer Condition (overførselsbetingelse) var opfyldt. Denne betingelse bestod i, at både Ryanair og IAG skulle bekræfte, at en ikrafttrædelse af Heathrow-Gatwick Transfer Agreement ikke ville være i strid med artikel 10 i Aer Lingus' vedtægter (eller en anden senere bestemmelse) eller enhver anden relevant lov eller forskrift
 - ii) hvis Gatwick Lease Agreement var gældende, ville IAG have varetaget i) 68 ugentlige flyvninger på ruten Dublin-London Gatwick, 13 ugentlige flyvninger på ruten Cork-London Gatwick og 7 ugentlige flyvninger på ruten Shannon-London Gatwick ved anvendelse af slot-sæt, der ejes af Ryanair, og ii) yderligere 2 ugentlige flyvninger på ruten Dublin-Gatwick, 1 ugentlig flyvning på ruten Cork-Gatwick og 7 ugentlige flyvninger på ruten Shannon-Gatwick ved anvendelse af slot-tider, der ejes eller skal købes af IAG
 - iii) ud over driften af slot-tiderne i Gatwick ville IAG have varetaget 7 ugentlige flyvninger på ruten Dublin-Heathrow ved anvendelse af slot-tider, som IAG ville have lejet af Ryanair. I henhold til en revideret IAG-aftale ville IAG ligeledes have undertegnet en yderligere lejeaftale for Heathrow, altså en Heathrow Lease Agreement,

iv) hvis overførselsbetingelsen, Heathrow Transfer Condition, var opfyldt, ville IAG måske have udøvet sin ret til at opsigte lejeaftalen, Gatwick Lease Agreement (og Heathrow Lease Agreement, hvis en sådan var trådt i kraft), og lade overførselsaftalen, Heathrow-Gatwick Transfer Agreement (IAG-købsoption), træde i kraft. IAG ville navnlig have overført sine slot-tider i Gatwick (som angivet ovenfor) til driften af ruten Dublin-Gatwick og yderligere 7 slot-tider i Gatwick til gengæld for slot-tider, der ejes af Aer Lingus i London Heathrow, således at IAG kunne varetage: a) 70 ugentlige flyvninger på ruten Dublin-Heathrow, b) 14 ugentlige flyvninger på ruten Cork-Heathrow og c) 14 ugentlige flyvninger på ruten Shannon-Heathrow. En revideret IAG-aftale indeholdt en tilføjelse af en ny Heathrow Lease Agreement og en ændring af antallet af slot-tider i Gatwick, som Ryanair ville have fået til gengæld for slot-tiderne i Heathrow.

1.3. Yderligere frasalg af slot-tider på ruter mellem London og Irland

(67) I henhold til en slot-overførselsprocedure og med en varighed på seks IATA-sæsoner gav Ryanair tilsagn om at overføre eller foranledige, at Aer Lingus overførte, et antal slot-tider, der var tilstrækkeligt til, at ethvert interesseret luftfartsselskab kunne varetage flyvninger med egne luftfartøjer på ruterne Dublin-London, Cork-London og/eller Shannon-London under forudsætning af, at antallet af slot-tider, der blev overført, ikke oversteg rute-overlappingsforskellen på den pågældende rute.

1.4. Potentiel konkurrence

(68) Ryanair forpligtede sig til i løbet af de første seks IATA-sæsoner og til enhver tid herefter at overføre eller foranledige, at Aer Lingus overførte, slot-tider til de potentielle konkurrerende ruter til ethvert interesseret luftfartsselskab.

2. Vurdering af den endelige række tilsagn

2.1. Flybe var ikke en passende køber

(69) Kommissionen anså ikke Flybe for at være en passende køber, som ville gøre den frasolgte virksomhed til en aktiv, konkurrencemæssig faktor på markedet.

(70) For det første mente Kommissionen, at der i mangel af specifikt definerede aktiver, som skulle frasælges som led i Flybe Ireland-virksomheden, ikke forelå tilstrækkelig dokumentation til at konkludere, at den frasolgte virksomhed ville være i besiddelse af de nødvendige aktiver til at blive en rentabel og konkurrencedygtig virksomhed.

(71) Med hensyn til Flybe's forretningsmodel mente Kommissionen for det andet, at mens ruter, der forbinder Irland og Det Forenede Kongerige passer ind i Flybe's nuværende forretningsmodel, afhængig af det anvendte luftfartøj, ville andre ruter, herunder især ferieruter med større sektorlængder, ikke passe ind i Flybe's nuværende forretningsmodel. Kommissionen bemærkede endvidere, at Flybe ikke havde erfaring med driften af Airbus A320-luftfartøjer og således ville få vanskeligt ved at forstå det marked, hvorpå det skulle drive virksomhed.

(72) For det tredje mente Kommissionen ikke, at den ordning, hvorefter Ryanair ville udarbejde en etårig forretningsplan for Flybe Ireland, og den ordning, hvorefter Ryanair ville foretage en (om)strukturering af den frasolgte virksomheds omkostningsgrundlag, selv om dette ikke ville føre til et varigt forhold mellem den fusionerede enhed og den frasolgte virksomhed, ville være forenelig med en status som uafhængige konkurrenter.

(73) I lyset af, at Flybe's hidtidige erfaring med at drive virksomhed på nye markeder adskilte sig temmelig meget fra den påtænke erhvervelse af Flybe Ireland, i lyset af, at Flybe kun havde begrænset erfaring på det irske marked, og i lyset af, at Flybe i modsætning til Aer Lingus kun havde begrænset erfaring og begrænsede resultater med at konkurrere med Ryanair, mente Kommissionen for det fjerde ikke, at disse elementer udgjorde tilstrækkelig dokumentation til at underbygge konklusionen om, at Flybe havde dokumenteret, relevant erfaring til at videreføre og udvikle Flybe Ireland som en rentabel og aktiv konkurrencemæssig faktor i konkurrencen med den fusionerede enhed.

(74) For det femte konkluderede Kommissionen, at Flybe ikke var i besiddelse af økonomiske ressourcer til at videreføre og udvikle Flybe Ireland som en rentabel og aktiv konkurrencemæssig faktor i konkurrencen med den fusionerede enhed på mellemlang sigt.

(75) For det sjette mente Kommissionen med hensyn til Flybe's evne til at konkurrere med den fusionerede enhed efter transaktionen, at der på trods af den påtænkte varemærkelicens, pr-tiltag på webstedet og kapitaltilførslen i Flybe Ireland herskede usikkerhed om, hvorvidt Flybe ville være i stand til at skabe et tilstrækkeligt stærkt mærke over for navnlig irske passagerer, som ville gøre det muligt for selskabet at udøve et effektivt pres på den fusionerede enhed og dermed afhjælpe de konkurrenceproblemer, som Kommissionen har påvist. Desuden var det sandsynligt, at Flybe Irelands evne til at udøve et effektivt pres på den fusionerede enhed og således afhjælpe de konkurrenceproblemer, som Kommissionen havde påvist, ville blive berørt af de påtænkte begrænsede baseflyvninger og det påtænkte antal frasolgte flyvninger og dertil knyttede kapacitet. Endelig anså Kommissionen det for at være usandsynligt, at Flybe Irelands omsætning og omkostningsgrundlag ville gøre det muligt at gøre beflyvningen af de 43 ruter til en rentabel forretning.

(76) For det syvende konkluderede Kommissionen, at Flybe ikke ville have et incitament, der var tilstrækkeligt til at varetage flyvningerne på lang sigt på i det mindste en væsentlig del af de 43 Flybe-ruter.

(77) Endvidere konkluderede Kommissionen også, at de afgivne tilsagn med hensyn til Flybe sandsynligvis ikke ville blive effektueret rettidigt, for så vidt angår franchiseaftalen. Desuden var det heller ikke muligt for Kommissionen præcist at fastslå, at de foreslåede tilsagn, når disse var blevet gennemført, fuldt ud og entydigt ville afhjælpe de konkurrenceproblemer, som er påvist i denne afgørelse med hensyn til Aer Arann-ruterne.

- (78) Endelig var tilsagnene ikke præcist formuleret og gav anledning til tvivl om, hvorvidt de ville blive gennemført rettidigt.

2.2. Usikkerhed for så vidt angår de tre London-ruter — IAG

- (79) Kommissionen var ikke i stand til at konkludere med den fornødne sikkerhed, at de nye kommercielle strukturer, der ville blive skabt som følge af den endelige række tilsagn, for så vidt angår de tre London-rute, var tilstrækkeligt gennemførlige og holdbare til at sikre, at de betydelige hindringer for den effektive konkurrence på de tre London-ruter ikke blev realiseret under og efter minimum-perioden.
- (80) Uanset om Gatwick Lease Agreement eller Heathrow Gatwick Transfer Agreement ville være gældende, var det sandsynligt, at den samlede kapacitet på ruterne ville falde, og den fusionerede enhed fortsat ville befinde sig i en dominerende stilling med hensyn til hyppighed af flyvninger og kapacitet på de tre London-ruter (Dublin, Cork og Shannon). IAG bygger endvidere på en anderledes forretningsmodel, hvori der i højere grad fokuseres på forretningsrejsende og transitpassagerer (relevant, hvis Heathrow Gatwick Transfer Agreement er gældende). Kommissionen mente derfor ikke, at IAG ville presse den fusionerede enhed tilstrækkeligt i minimumsperioden efter transaktionens gennemførelse.
- (81) Kommissionen anså det for at være mere sandsynligt, at IAG ville nedlægge disse tre ruter fra Gatwick og foretage en betydelig neddrøsting af flyvningerne på disse tre ruter fra Heathrow ved minimumsperiodens afslutning. Kommissionen havde heller ikke påvist tilstrækkelig, sandsynlig og rettidig adgang på disse ruter i forbindelse med sin markedsundersøgelse.
- (82) Endelig gav tilsagnenes kompleksitet, den manglende indbyrdes sammenhæng mellem tilsagnene, RM-formularen og IAG-aftalen samt tvistbilægelsesmekani-

nismen anledning til tvivl om, hvorvidt tilsagnene ville blive rettidigt gennemført.

2.3. Konklusion

- (83) På grundlag af al foreliggende dokumentation, herunder resultaterne af markedsundersøgelsen, konkluderede Kommissionen, at den endelige række tilsagn sandsynligvis ikke ville give anledning til, at nye konkurrenter, som ville være i stand til at udøve et tilstrækkeligt konkurrencepres på den fusionerede enhed, ville træde ind på markedet.
- (84) Den endelige række tilsagn gjorde det ikke muligt for Kommissionen at konkludere med den fornødne sikkerhed, at det ville være muligt at gennemføre tilsagnene rettidigt, og at de ville være tilstrækkeligt gennemførlige og holdbare til at sikre, at den hindring af den effektive konkurrence, som disse tilsagn havde til formål at fjerne, sandsynligvis ikke ville opstå i en forholdsvis nær fremtid.
- (85) Kommissionen kunne ikke præcist fastslå, at den endelige række tilsagn, når de engang blev gennemført, fuldt og entydigt ville afhjælpe de konkurrenceproblemer, som er blevet påvist i afgørelsen.
- (86) Det blev derfor konkluderet, at de tilsagn, som Ryanair havde tilbudt at afgive, ikke ville kunne afhjælpe den påviste betydelige hindring af den effektive konkurrence og således ikke ville gøre transaktionen forenelig med det indre marked.

V. KONKLUSION

- (87) Af de ovennævnte grunde konkluderes det i afgørelsen, at den påtænkte fusion ville have hindret den effektive konkurrence betydeligt på det indre marked eller på en væsentlig del af det.
- (88) Fusionen blev følgelig erklæret uforenelig med det indre marked og EØS-aftalen.

OPLYSNINGER FRA MEDLEMSSTATERNE

Saneringsforanstaltninger

Afgørelse om en saneringsforanstaltning angående »International Union Insurances SA«

(Offentliggørelse i overensstemmelse med artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/17/EF om sanering og likvidation af forsikringsselskaber)

(2013/C 216/08)

Forsikringsselskab	International Union Insurances SA, Ilia Iliou 66, 11764 Athen, selskabsnr. 12836/B/05/1986, momsnr. 094058455, repræsenteret ved Andreas Valiraki, formand for selskabets bestyrelse.
Afgørelsens dato, ikrafttrædelsestidspunkt og karakter	Afgørelse nr. 80/3/28.6.2013 truffet af udvalget for kredit- og forsikringsanliggender i Bank of Greece om forbud mod fri rådighed (indfrysning) over alle bundne og frie aktiver, som indehaves af International Union Insurances SA på det tidspunkt, afgørelsen vedtages, og over alle bundne og frie finansielle ressourcer, som indehaves af selskabet både i Grækenland og i udlandet. Endvidere suspenderes samtlige selskabets forsikringsforretninger, dvs. alle dets aktiviteter i samtlige forsikringssektorer. Ikrafttrædelsestidspunkt: 28.6.2013 Udløbstidspunkt: 15.7.2013
Kompetent myndighed	Bank of Greece Eleftheriou Venizelou 21 102 50 Αθήνα/Athens ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
Tilsynsmyndighed	Bank of Greece Eleftheriou Venizelou 21 102 50 Αθήνα/Athens ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
Udpeget administrator	
Gældende lovgivning	Græsk lovgivning i overensstemmelse med artikel 9 og 17c i lovdekret nr. 400/1970

V

(Øvrige meddelelser)

PROCEDURER VEDRØRENDE GENNEMFØRELSEN AF
KONKURRENCEPOLITIKKEN

EUROPA-KOMMISSIONEN

Anmeldelse af en planlagt fusion

(Sag COMP/M.7001 — Carlyle/Klenk Holz)

Behandles eventuelt efter den forenklede procedure

(EØS-relevant tekst)

(2013/C 216/09)

1. Den 22. juli 2013 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomheden CSP III Klenk (Cayman), Ltd, et selskab, som er oprettet med henblik på denne fusion, og som ejes og kontrolleres af fonde, der forvaltes af The Carlyle Group (USA), gennem opkøb af aktier erhverver kontrol over hele Klenk Holz AG (Tyskland), jf. Fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

— The Carlyle Group er en global alternativ formueforvalter

— Klenk Holz AG fremstiller træprodukter til byggeindustrien og til gør det selv-arbejde. Desuden fremstiller og forhandler Klenk rundtømmer og træbrændsel samt tilbyder rådgivning og planlægningstjenester. Klenk er også aktiv inden for fremstilling af elektricitet.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under EF-fusionsforordningen. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil. Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om en forenklet procedure til behandling af visse fusioner efter EF-fusionsforordningen ⁽²⁾.

4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sagsnummer COMP/M.7001 — Carlyle/Klenk Holz sendes til Kommissionen pr. fax (+32 22964301), pr. e-mail til COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1 (»EF-Fusionsforordningen«).

⁽²⁾ EUT C 56 af 5.3.2005, s. 32 (»Meddelelsen om en forenklet procedure«).

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.6922 — Triton/Logstor)
(EØS-relevant tekst)
(2013/C 216/10)

1. Den 19. juli 2013 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved Tri-Langley Acquisition ApS, et selskab oprettet med henblik på denne fusion og som i sidste instans kontrolleres af Triton Managers III Limited and TFF III Limited (»Triton«, Jersey), gennem opkøb af aktier erhverver enekontrol over hele LRA III ApS, (»Logstor«, Danmark), jf. Fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

- Triton: privat investeringsselskab med porteføljeselskaber, der er aktive inden for forskellige sektorer. Et af Tritons porteføljeselskaber er Battenfeld-Cincinnati, som er aktivt inden for fremstilling og salg af maskiner til forarbejdning af plastik samt ekstruder-maskiner
- Logstor: fremstilling og salg af præisolerede rør.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under EF-fusionsforordningen. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil.

4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sagsnummer COMP/M.6922 — Triton/Logstor sendes til Kommissionen pr. fax (+32 22964301), pr. e-mail til adressen COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1 (»EF-Fusionsforordningen«).

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) giver direkte og gratis adgang til EU-retten. Via dette netsted kan man konsultere *Den Europæiske Unions Tidende*, og netstedet indeholder endvidere traktaterne, retsforskrifter, retspraksis og forberedende retsakter.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union findes på: <http://europa.eu>

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA